

# MEMÒRIA D'ACTUACIONS

ANY - 2014



## Índex

<b>1. PRESENTACIÓ .....</b>	<b>5</b>
1.1. OBJECTE DEL CONSORCI DE L'ESTANY.....	5
1.2. OBJECTIUS OPERACIONALS PER L'ANY 2014.....	6
<b>2. ÒRGANS DE GOVERN .....</b>	<b>7</b>
2.1. CONSELL PLENARI .....	7
2.2. COMISSIÓ EXECUTIVA.....	8
2.3. CONSELL CONSULTIU.....	8
<b>3. MITJANS I RECURSOS .....</b>	<b>9</b>
3.1. PERSONAL.....	9
3.2. PERSONAL EVENTUAL.....	9
3.3. PERSONAL LLIGAT A CONVENIS .....	10
3.4. BRIGADES EXTERNES.....	10
3.5. MEMÒRIA ECONÒMICA .....	11
3.6. CERTIFICACIÓ DE QUALITAT TURÍSTICA SICTED .....	13
<b>4. PLANS I PROGRAMES .....</b>	<b>14</b>
4.1. PLANS DE GESTIÓ I ACCIÓ.....	14
<b>5. PROTECCIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL.....</b>	<b>15</b>
5.1. ACCIONS D'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT.....	15
5.2. GESTIÓ D'ESPÈCIES .....	16
5.3. GESTIÓ D'HÀBITATS I ECOSISTEMES .....	19
5.4. GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC AMB OBJECTIU FONAMENTAL DE CONSERVACIÓ.....	23
<b>6. ÚS PÚBLIC: INFORMACIÓ, COMUNICACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL</b>	<b>24</b>

6.1.	ACCIONS D'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT.....	24
6.2.	DIVULGACIÓ I COMUNICACIÓ SOCIAL .....	25
<b>7.</b>	<b>CREACIÓ I MANTENIMENT D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES</b>	<b>29</b>
7.1.	CREACIÓ D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES .....	29
7.2.	TREBALLS DE MANTENIMENT I MILLORA D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES	30
<b>8.</b>	<b>PARTICIPACIÓ SOCIAL .....</b>	<b>31</b>
<b>9.</b>	<b>RELACIONS I COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS .....</b>	<b>32</b>
9.1.	AMB ALTRES ADMINISTRACIONS A NIVELL LOCAL.....	32
9.2.	AMB FUNDACIONS I ALTRES INSTITUCIONS .....	32
<b>10.</b>	<b>ASSISTÈNCIA EXTERNA.....</b>	<b>33</b>
<b>11.</b>	<b>PROJECTE LIFE POTAMOFANA.....</b>	<b>35</b>
11.1.	CONSIDERACIONS GENERALS DEL LIFE POTAMO FAUNA .....	35
11.2.	RESUM FINANCER.....	36
11.3.	RESUM D'ACTUACIONS.....	37
<b>12.</b>	<b>MUSEU DARDER.....</b>	<b>41</b>
12.1.	GESTIÓ GENERAL I FUNCIONAMENT .....	41
12.2.	MITJANS I RECURSOS.....	43
12.3.	TARIFES, HORARIS I CALENDARI D'OBERTURA DEL MDEIE .....	46
12.4.	ACTIVITATS I DIFUSIÓ.....	49
12.5.	GESTIÓ DE FONS DOCUMENTAL I COL·LECCIONS .....	66

## 1. PRESENTACIÓ

Aquesta és la memòria d'actuacions de l'any 2014 del Consorci de l'Estany on les diferents actuacions realitzades s'agrupen per àmbits de gestió i, dins de cada àmbit, per programes seguint el "Programa d'actuacions del 2014". Per a cada programa es descriuen les actuacions realitzades gràcies al finançament vinculat al pressupost i a les aportacions dels membres del Consorci: ajuntament de Banyoles (AJBNY), ajuntament de Porqueres (AJPOR), la Diputació de Girona (DdGI) i el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (DAAM) i quines actuacions provenen de finançament extern provinent de subvencions atorgades al Consorci.

La comissió Europea va fer públic durant el juliol de 2013 que el projecte LIFE + Natura "Conservació de la fauna fluvial d'interès europeu a la Xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga (LIFE12 NAT/ES/001091)", que té l'acrònim de LIFE Potamo Fauna, ha estat atorgat. El projecte preveu una inversió de 1.900.262,00 € en onze espais Xarxa Natura 2000 entre el 2014 i el 2017, el 50% del cost finançat per la Unió Europea (949.981,00 €). Aquest 2014 ha estat l'any d'iniciació del projecte. A l'apartat 10 d'aquesta memòria es relaciona les actuacions realitzades durant aquest 2014.

Per altra banda s'inclou a la memòria un apartat relacionat amb el Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany que des del 2010 és gestionat pel Consorci de l'Estany.

### 1.1. Objecte del Consorci de l'Estany

L'objecte del Consorci, en base als seus estatuts fundacionals, és la preservació i la revalorització del patrimoni natural i cultural i impulsar les funcions econòmiques mediambientals i socials pròpies de l'Espai d'Interès Natural de Banyoles i de Porqueres; sense perjudici que l'àmbit d'actuació pugui ser ampliat a altres espais mitjançant acord del consell plenari. En concret:

- Actuar com a òrgan de representació dels ens del Consorci, en les matèries que siguin de la seva competència.
- Participar en la protecció, restauració i millora del patrimoni natural i cultural i fomentar la col·laboració d'altres administracions i entitats.
- Promoure l'obtenció de recursos, subvencions, inversions i serveis a l'espai natural.
- Conservar i ordenar les finques públiques o conveniades que tenen per objecte la protecció i conservació del patrimoni natural i cultural.
- Impulsar el desenvolupament local sostenible per millorar les condicions de vida de la població.
- Fomentar i ordenar l'aprofitament racional i sostenible dels recursos de l'espai i de les activitats econòmiques i socials.
- Potenciar l'educació ambiental, la recerca científica, la difusió i el coneixement dels valors de la conca lacustre.
- Promoure la protecció integral de la Conca Lacustre, incentivant la participació dels altres municipis que en formen part.

## 1.2. Objectius operacionals per l'any 2014

Els objectius operacionals assolits durant l'annualitat 2014 han estat:

- Continuar amb la gestió ordinària de l'oficina tècnica del Consorci.
- Establir noves línies de treball en relació a la recopilació d'informació per la creació d'eines de gestió d'elements singulars del patrimoni natural de l'espai protegit.
- Facilitar la reproducció dels individus de cigonya blanca alliberats en anteriors projectes de reintroducció.
- Continuar amb els treballs de manteniment, neteja i gestió dels hàbitats de les finques públiques i conveniades.
- Millorar el coneixement i la informació de l'ús públic de l'entorn immediat de l'estany continuant amb la recollida de dades sobre freqüentació.
- Continuar promovent activitats de divulgació i comunicació social a Banyoles i Porqueres.
- Participar en activitats i esdeveniments públics per tal de difondre el Consorci i els valors patrimonials de l'espai natural protegit.
- Condicionament de infraestructures existents a fi de millorar els hàbitats d'interès per la flora i fauna.
- Continuar amb les tasques de millora i manteniment d'equipaments i infraestructures existents.
- Continuar amb les relacions institucionals entre el Consorci i les administracions públiques i altres entitats.
- Iniciar el projecte LIFE POTAMOFUNA "Conservació de fauna fluvial europea a la Xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga – LIFE12 NAT/ES/001091
- Gestionar el Museu Darder –Espai d'Interpretació de l'Estany.

## 2. ÒRGANS DE GOVERN

### 2.1. Consell Plenari

És l'òrgan suprem de deliberació i de decisió del Consorci. Està format per quatre membres de cadascun dels Ajuntaments que integren el Consorci, (l'Alcalde i tres regidors) i per dos membres de cada administració supramunicipal o entitat que en forma part. Durant el 2014 ha estat format pels següents representants:

Ajuntament de Banyoles

- Miquel Noguer i Planas - Alcalde-President
- Jordi Bosch i Lleó – Regidor Delegat de Medi Ambient
- Joana Vilà i Brugué - Regidora de Turisme
- Miquel Vilanova i Cullell - Regidor de l'Àrea de Serveis Territorials

Ajuntament de Porqueres

- Salvador Ros i Reig - Alcalde-President
- Ferran Vivar Labrador – Regidor d'esports
- Jordi Burch Viñals - Regidor de Medi Ambient
- Sara Cabarroques Güell - Regidora de Cultura i Turisme

Diputació de Girona

- Miquel Noguer i Planas – Diputat de Règim econòmic i Noves Tecnologies
- Miquel Calm i Puig – Diputat d'Acció Territorial

Generalitat de Catalunya – Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

- Vicenç Estanyol Bardera – Director dels Serveis Territorials de Girona del DAAM
- Ignasi Rodríguez Galindo – Subdirector General de la Biodiversitat del DAAM

### **CÀRRECS**

Tal i com estableix la disposició addicional segona dels Estatuts del Consorci de l'Estany, mitjançant acord del Consell Plenari de 11 de juliol de 2013 es varen nomenar els diversos càrrecs del quart període de presidència que s'ocuparan fins el dia 30 de juny de 2017.

PRESIDENT: Miquel Noguer i Planas  
VICEPRESIDENT 1er: Salvador Ros i Reig  
VICEPRESIDENT 2n: Miquel Calm i Puig  
VICEPRESIDENT 3er: Vicenç Estanyol Bardera

## DIRECCIÓ

### Càrrecs:

DIRECTOR: Jordi Bosch Batlle

DIRECTOR ADJUNT: Jordi Burch Viñals

## 2.2. Comissió Executiva

Està formada pel President del Consorci, el vicepresident primer i un membre de cada ens:

### MEMBRES

#### **Ajuntament de Banyoles:**

Miquel Noguer i Planas - *Alcalde-President*

Jordi Bosch i Lleó - *Regidor delegat de Medi Ambient*

#### **Ajuntament de Porqueres:**

Salvador Ros i Reig - *Alcalde-President*

Jordi Burch i Viñals - *Regidor de Medi Ambient*

#### **Diputació de Girona:**

Miquel Calm i Puig - *Diputat d'Acció Territorial*

#### **Generalitat de Catalunya - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural:**

Vicenç Estanyol Bardera - *Director dels Serveis Territorials de Girona del DAAM.*

## 2.3. Consell Consultiu

Aquest és un òrgan de consulta, participació i informació de les qüestions pròpies de l'àmbit d'actuació del Consorci. L'integren diversos sectors socials, entitats científiques, professionals i entitats privades que persegueixen finalitats d'interès general concurrents amb les pròpies del Consorci. Formen part del Consell Consultiu els representants de les següents entitats:

- Associació de Comerciants de Banyoles i Comarca
- Associació de Defensa del Patrimoni Natural del Pla de l'Estany - LIMNOS
- Associació de Pescadors Esportius del Pla de l'Estany
- Agenda Gestió Esportiva
- Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles
- Centre Excursionista de Banyoles
- Club Natació Banyoles
- Escola de Natura de Banyoles
- Turisme Rural Girona

### 3. MITJANS I RECURSOS

#### 3.1. Personal

L'inici en data del Projecte "LIFE Potamo Fauna" ha provocat que durant el mes de gener es convoquessin les proves selectives per a la provisió de les places del personal de projecte, aquest fet ha suposat mantenir el número de treballadors que hi havia durant el 2013.

#### PERSONAL VINCULAT AL CONSORCI

##### ADMINISTRACIÓ

Secretari-Interventor	Ramon Quintanas i Feixas
Auxiliar Administrativa	Dolors Nevado i Ballester
Auxiliar Administrativa LIFE	Raquel Xargay i Torrent

##### ÀREA TÈCNICA

Tècnic-coordinador i Coord. Financer del LIFE	Miquel Campos i Llach
Tècnic	Irene Camós i Plana

##### ÀREA MUSEU

Director Museu	Lluís Figueras i Casademont
Conservadora Museu	Georgina Gratacós i Teixidor
Conserge Museu	Lourdes Morcillo i Espuny
Conserge Museu (substitucions)	Daniel Cano Dorca

#### 3.2. Personal Eventual

Tècnic (Substitució per maternitat)	Marc Giner i Esteve
Tècnic Coordinador LIFE	Joaquim Pou i Rovira
Tècnic LIFE	Carles Feo i Quer
Peó LIFE	Ramon Casadevall i Fusellas
Peó LIFE	Eloi Crusset i Toniatti (de l'01/03 al 16/05 de 2014)
Peó LIFE	Gerard Dalmau i Bonet (des del 19/05/2014)

En data 16 de juny de 2014, s'ha contractat eventualment els serveis de la Tècnica Natàlia Sardeña Velazquez per al seguiment de la presència del gavià argentat (*Laurus*)

*michahellis*) en relació a la qualitat de les aigües de l'Estany de Banyoles en relació al control dels gavians a l'Estany mitjançant l'ús de la falconeria:

PERÍODE DEL CONTRACTE	NOM	JORNADA
16/06/2014 – 30/09/2014	Natàlia Sardeña Velazquez	100%

### 3.3. Personal lligat a convenis

Durant l'any 2014 s'han signat tres convenis de cooperació educativa per la realització de pràctiques curriculars amb la UdG i un conveni de col·laboració per la formació pràctica en centres de treball amb l'Escola de Capacitació Agrària Forestal Can Xifra de Santa Coloma de Farners:

PERÍODE DEL CONVENI	NOM	ESTUDIS
28/04/2014 – 18/06/2014	Marc Feliu Borrissier	Estudiant de l'ECA Sta. Coloma de Farners
02/06/2014 – 15/08/2014	Simon Puig Cordova	Grau en Biologia. UdG
02/06/2014 – 18/08/2014	Cristina García Martínez	Grau en Biologia. UdG
01/07/2014 – 30/09/2014	Ester Carreras Colom	Grau en Biologia. UdG

Les principals tasques realitzades a través d'aquests convenis han estat la col·laboració en les tasques i accions del LIFE Potamo Fauna (manteniment laboratori de cria de nàiades, suport a l'oficina tècnica, suport en les campanyes de mostreig i seguiments d'indicadors,...) i de suport als treballs de conservació del medi natural i restauració del paisatge.

### 3.4. Brigades Externes

Durant el 2014 es va prorrogar el conveni de col·laboració entre el Consorci de l'Estany i el Consell Comarcal del Pla de l'Estany, mitjançant el Centre Ocupacional i Especial de Treball (COIET) signat durant el 2013, que té per objecte la realització de diversos treballs per a la conservació, neteja i manteniment de la vegetació i les infraestructures d'ús públic de l'Espai d'Interès Natural de l'Estany de Banyoles així com la participació en altres activitats del Consorci a mesura que es necessitin els serveis i que s'obtingui el finançament per a la realització de les tasques esmentades.

Un dels valors afegits d'aquesta brigada de manteniment es deu al fet que es tracta de centres ocupacionals i especials de treball incorporant sectors socials desfavorits i amb problemes d'integració.

### 3.5. Memòria Econòmica

El pressupost de l'any 2014, aprovat pel Consell Plenari del Consorci de l'Estany en data de 18 de desembre de 2013, ha estat de **686.832,02.-€.**

Aquesta quantitat representa un increment del **53,93%** respecte el pressupost anterior, motivat bàsicament per la nova subvenció del projecte LIFE. Les actuacions previstes en aquest nou programa LIFE es desenvolupen d'acord amb les previsions que el propi programa estableix.

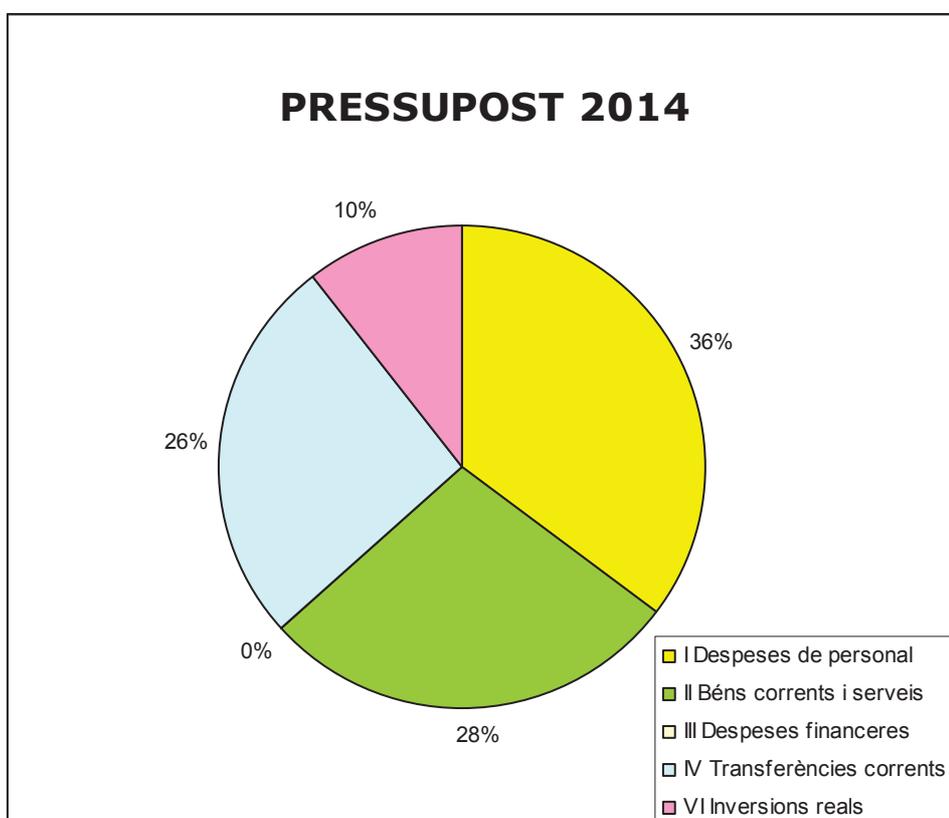
La inversió prevista inicialment és de: **49.653,00.-€.**, quan l'any anterior era de 8.000,00.-€. Aquest increment es deu bàsicament a les partides d'adquisició d'equipament científic i del vehicle previstes al nou programa LIFE.

#### PRESSUPOST D'INGRESSOS 2014:

INGRESSOS	PRESSUPOSTAT	MODIFICAT	TOTAL
<b>TAXES I ALTRES INGRESSOS</b>			
Altres ingressos diversos	0,00	4.025,50	4.025,50
<b>TRANSFERÈNCIES CORRENTS</b>			
DAAM - Oficina tècnica	19.150,00	0,00	19.150,00
DAAM - Manteniment i estudis	30.450,00	0,00	30.450,00
LIFE12 - DAAM	41.900,00	0,00	41.900,00
DAAM - Conservació Museu	0,00	2.960,00	2.960,00
Diputació de Girona	41.000,00	0,00	41.000,00
LIFE12 - Diputació de Girona	25.000,00	0,00	25.000,00
Diputació de Girona (extra)	25.000,00	-25.000,00	0,00
Diputació Museus	0,00	22.636,51	22.636,51
Diputació Riberbosc	0,00	20.000,00	20.000,00
Dipsalut	0,00	20.000,00	20.000,00
Ajuntament de Banyoles	34.188,68	0,00	34.188,68
Ajuntament de Banyoles (extra)	4.440,43	0,00	4.440,43
Ajuntament de Porqueres	17.780,00	0,00	17.780,00
Ajuntament de Porqueres (extra)	1.222,14	0,00	1.222,14
LIFE12 - Ajuntament de Banyoles	10.000,00	0,00	10.000,00
Ajuntament de Banyoles (Conveni Museu)	100.000,00	0,00	100.000,00
LIFE12 - Ajuntament de Porqueres	1.000,00	0,00	1.000,00
Ajuntament de Banyoles (Extra personal Museu)	15.000,00	0,00	15.000,00
Estudi Gavians	0,00	5.000,00	5.000,00
LIFE12 - Consorci Esportiu Banyoles	1.000,00	0,00	1.000,00
LIFE12 - Aigües de Banyoles	1.000,00	0,00	1.000,00
LIFE 12 - CE	268.997,77	0,00	268.997,77
<b>INGRESSOS PATRIMONIALS</b>			
Interessos Compte Corrent	50,00	0,00	50,00
<b>TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL</b>			
DAAM	8.553,00	0,00	8.553,00
DAAM - Ajut Vimeteres	0,00	29.570,39	29.570,39
LIFE12 - CE	41.100,00	0,00	41.100,00
<b>ACTIUS FINANCERS</b>			
Romanents de Tresoreria	0,00	97.555,27	97.555,27
<b>TOTAL EXERCICI</b>	<b>686.832,02 €</b>	<b>176.747,67 €</b>	<b>863.579,69 €</b>

**PRESSUPOST DE DESPESES 2014:**

CAPÍTOL	PRESSUPOSTAT	MODIFICAT	TOTAL	EXECUTAT	% EXECUTAT
I Despeses de personal	297.368,77 €	6.857,46 €	304.226,23 €	302.962,35 €	99,58%
II Béns corrents i serveis	177.290,25 €	65.824,10 €	243.114,35 €	177.977,77 €	73,21%
III Despeses financeres	100,00 €	0,00 €	100,00 €	39,85 €	39,85%
IV Transferències corrents	162.420,00 €	63.145,72 €	225.565,72 €	185.421,64 €	82,20%
VI Inversions reals	49.653,00 €	40.920,39 €	90.573,39 €	32.435,39 €	35,81%
<b>TOTAL EXERCICI</b>	<b>686.832,02 €</b>	<b>176.747,67 €</b>	<b>863.579,69 €</b>	<b>698.837,00 €</b>	<b>80,92%</b>



A continuació es detallen les aportacions econòmiques de cada ens consorciat per l'any 2014:

ENS CONSORCIAT	APORTACIÓ 2013
Ajuntament de Banyoles	34.188,68 €
Ajuntament de Porqueres	17.780,00 €
DAAM	58.153,00 €
Diputació	41.000,00 €
Conveni Museu Darder	115.000,00 €
<b>TOTAL</b>	<b>266.121,68 €</b>

Com a ingressos extres aconseguits pel Consorci destaquem:

- L'adjudicació d'una subvenció de la Diputació de Girona d'import 22.636,51.-€, dins el programa d'ajuts per al foment de projectes culturals als museus de les comarques gironines (EXP. EC/25870) per al Museu Darder – Espai d'interpretació de l'Espai.
- La concessió d'una subvenció de la Diputació de Girona d'import 20.000,00.-€, dins el programa d'ajuts per a la preservació i difusió dels valors naturals de la demarcació de Girona (EXP. MA/8332), per a la realització del Projecte "Millora dels boscos de ribera inundats al sector de la Puda a l'EIN de l'Estany de Banyoles" amb un pressupost de 20.144,08.-€.
- La concessió d'una subvenció de Dipsalut, exclosa de concurrència pública, per import de 20.000,00.-€ per dur a terme el manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles durant el període de 15 de juny de 2014 a 31 de desembre de 2014, amb un pressupost total de 29.992,00.-€.
- La compensació de 5.000,00.-€ per part de l'Ajuntament de Banyoles al Consorci de l'Estany per la realització de les tasques de seguiment de l'estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria.
- L'atorgament al Consorci d'una subvenció per part del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya per import de 29.570,39.-€, a l'empara de l'Ordre AAM/167/2014, de 26 de maig, per a la realització del Projecte "Restauració i millora del rec de Vimeteres" amb un pressupost total de 32.855,99.-€.
- Inici del Projecte LIFE Potamo Fauna amb un pressupost pel 2014 de 418.864,02.-€.

CONCEPTE	COST DE L'ACTUACIÓ	SUBVENCIÓ OBTINGUDA
Diputació de Girona – Foment projectes culturals	26.659,76 €	22.636,51€
Ajut Diputació de Girona – Riberbosc	20.144,08€	20.000,00 €
Dipsalut – Manteniment de camins i itineraris	29.992,00€	20.000,00 €
Estudi Gavians (Ajuntament de Banyoles)	5.000,00 €	5.000,00 €
DAAM – Ajut PEIN Vimeteres	32.855,99 €	29.570,39 €
LIFE Potamo Fauna	418.864,02 €	382.997,77 €
<b>TOTAL</b>	<b>533.515,85 €</b>	<b>480.204,67 €</b>

### 3.6. Certificació de Qualitat Turística SICTED

El mes de febrer de 2014 es va fer entrega al Consorci de l'Estany, juntament amb 11 empreses i 2 serveis públics més de Banyoles del diploma acreditatiu i de les plaques i adhesius del segell turístic SICTED (Sistema Integral de Calidad Turística En Destino), que destaca la qualitat en el servei al client. Es tracta d'un projecte de millora de la qualitat dels destins turístics impulsat per l'Institut de Turismo estatal. A mitjans del mes de desembre es va comunicar al Consorci de l'Estany que s'havia superat l'avaluació executada pel Comité de distinció de la qualitat turística en destí anual.

## **4. PLANS I PROGRAMES**

### **4.1. Plans de gestió i acció**

En el programa de treball anual, de l'any 2008, de la Fundació Catalunya - La Pedrera i el Consorci de l'Estany en la relació a la finca de Can Morgat es va iniciar la redacció Pla de gestió de la finca, que va ser encomanat a l'empresa Geoservei projectes i gestió ambiental, SL. Actualment els Serveis tècnics del Consorci de l'Estany i l'empresa Geoservei, SL estan treballant en la seva redacció.

La demora en la redacció definitiva d'aquest document és deguda a unes tasques que ha de redactar definitivament el personal tècnic del CES i que per necessitats del servei i de l'organització tècnica, s'ha anat posposant any rera any.

Està previst disposar de la versió definitiva d'aquests documents durant el 2015.

## **5. PROTECCIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL**

### **5.1. Accions d'obtenció d'informació i millora del coneixement**

#### **Descripció general**

Des dels seu inici, el Consorci, ha apostat per la realització de seguiments científics amb l'objectiu de valorar la gestió que s'està duent a terme a l'espai. Els grups biològics que s'han estat treballant han estat: odonats, lepidòpters, nàiades, amfibis, peixos, aus, quiròpters i plantes vasculares.

L'execució del Projecte Estany va implicar la realització d'accions de canvis importants en l'ecosistema lacustre i va incloure seguiments científics dels efectes d'aquestes actuacions. Alguns d'aquests seguiments agrupaven grups faunístics dels quals s'estaven duent a terme el seu seguiment des del Consorci. La seva continuïtat va estar englobada dins el Projecte Estany. Es van realitzar seguiments dels següents grups biològics com a indicadors del funcionament de les actuacions: macroinvertebrats aquàtics (odonats, nàiades, cranc americà, entre altres), amfibis, tortugues, aus, peixos i macròfits aquàtics.

L'arribada del Projecte LIFE Potamofauna assegura el seguiment d'algun d'aquests grups biològics (com són les nàiades, cranc americà, tortugues i peixos) i permetrà fer el seguiment de nous grups com poden ser els vertigos o el seguiment de l'estat ecològic i la qualitat de l'aigua (VEIEU APARTAT 10 PROJECTE LIFE POTAMOFAUNA)

Durant el 2014 no s'han efectuat seguiments científics fora del Projecte life Potamofauna per falta de finançament. Els Serveis Tècnics del Consorci de l'Estany han continuat promovent i col·laborant en plans, programes o projectes de recerca, així com establir convenis de col·laboració amb universitats i altres centres de recerca per a l'estudi i coneixement de l'espai natural de l'Estany de Banyoles.

## 5.2. Gestió d'espècies

Dins el programa de gestió d'espècies s'engloben actuacions encarades a la protecció i conservació d'espècies d'interès a l'Espace Natural de l'Estany de Banyoles que s'han dut a terme durant aquest 2013 entre les quals destaquem:

- **Projecte de reintroducció de cigonya blanca**
- **Participació i col·laboració en el control cinegètic del senglar**
- **Estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria**

### Projecte de reintroducció de cigonya blanca

El Consorci, conjuntament amb la Fundació Catalunya - La Pedrera continuen duent a terme el projecte de reintroducció de cigonya blanca a Banyoles iniciat el 2006. Després de l'alliberament dels primers exemplars a la primavera de 2008, el personal de l'oficina tècnica del Consorci ha continuat amb el seguiment de les cigonyes alliberades i de les parelles que s'estableixen a la zona i les seves cries.

Aquest 2014 s'ha establert altra vegada la parella nidificant a la zona i ha criat amb èxit 4 polls, els quals no es van poder anellar degut a la dificultat per accedir a la zona inundada del Pla dels Estanyols. Amb aquestes s'arriba a 15 naixements de cigonya blanca nascuts al Pla de l'Estany fruit d'aquest projecte de reintroducció.



Detall del niu amb les 4 cries i la parella reproductora. Foto:Carles Feo

### **Estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria**

Fruit de l'«*Conveni de col·laboració interadministrativa per la realització de les tasques de seguiment de l'estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria a l'estany*» signat el 12/06/2014 entre l'Ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany, de juny a setembre d'enguany, s'ha continuat realitzant el seguiment de la població de gavià argentat (*Larus michahellis*). Amb els resultats obtinguts es pretèn avaluar l'efectivitat de l'ús de la falconeria pel control de gavians a l'Estany de Banyoles, en relació a l'efecte que poden tenir sobre la salubritat i qualitat de les aigües de bany. Aquest és el tercer any consecutiu d'ús d'aquest mètode dissuasiu, durant les èpoques de bany.

En aquesta etapa de control, s'ha observat que els gavians han deixat d'utilitzar l'Estany de Banyoles com a dormidor i un nombre d'efectius baix tant a l'Abocador Comarcal a Puigpalter, com a l'Estany de Banyoles; no superant els 500 individus en la majoria dels casos. Però sí algun pic puntual, en dies d'absència de falconers. Paral·lelament, els resultats de qualitat de l'aigua de bany s'han establert com a Excel·lents, per l'Agència Catalana de l'Aigua.



Ús de la falconeria pel control de gavians

### **Participació i col·laboració en el control cinegètic del senglar**

Una de les problemàtiques detectades a l'entorn immediat de l'Estany, en els últims anys, és la presència elevada de porcs senglars (*Sus scrofa*) que han provocat danys sobre els conreus, marges de camins i en són un risc clar per als vehicles que circulen per la carretera properes o fins i tot pels usuaris de l'Escola Casa Nostra. Aquest fet va comportar un augment de les interaccions conflictives amb els interessos de la població de Porqueres i Banyoles (sobretot agrícoles), per la tendència d'aquests animals a penetrar als conreus i causar-hi danys importants.

Durant aquest 2014, el Consorci de l'Estany, a petició de l'Ajuntament de Porqueres, ha gestionat la tramitació administrativa per tal de sol·licitar l'autorització excepcional de caça major i/o menor per danys en època de veda a la zona de seguretat del paratge de les Estunes i a la zona de refugi de fauna salvatge de Can Morgat, Can Sisó, Riera Castellana i Cuaranya per realitzar diferents actuacions en col·laboració amb els cos dels Agents Rurals i els Serveis territorials del Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya amb la finalitat d'aconseguir controlar la població de senglar i reduir els danys produïts per aquesta espècie.

En data 1 d'octubre també es signa un conveni d'encàrrec de gestió entre l'ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany per la tramitació, gestió i coordinació, amb el Departament competent de la Generalitat, de les tasques a executar en relació al control excepcional de la població de senglar de la zona corresponent a l'EIN o Xarxa Natura 2000 de l'Estany de Banyoles, així com l'adopció de les mesures preventives necessàries que consideri més adequades per a la minimització d'aquesta problemàtica.

### 5.3. Gestió d'hàbitats i ecosistemes

Durant el 2014 s'han realitzat les següents actuacions encarades a la protecció, conservació i restauració d'hàbitats i ecosistemes d'interès a l'Espai Natural de l'Estany de Banyoles:

- **Control de flora exòtica invasora a finques públiques i conveniades de l'entorn de l'Estany de Banyoles "Flora Aliens"**
- **Gestió d'hàbitats a través de la pastura**
- **Signatura de convenis de gestió de finques privades**
- **Projecte de Millora dels boscos de ribera inundats al sector de la Puda a l'EIN de l'Estany de Banyoles "Riberbosc"**
- **Restauració i millora del rec de Vimeteres**

#### **Control de la flora exòtica a finques públiques i conveniades de l'entorn de l'Estany de Banyoles "Flora Aliens".**

En data 3 de setembre s'ha concedit una subvenció al Consorci enmarcat dins del programa d'ajuts per a la preservació i difusió dels valors naturals de la demarcació de Girona, fruit d'un conveni de col·laboració entre la Diputació de Girona i la Fundació "la Caixa" en matèria d'espais protegits. S'ha concedit doncs un ajut de 20.000,00.-€ d'un total de 20.096,98 pel projecte titulat "Control de flora exòtica invasora a les finques públiques i conveniades de l'entorn de l'Estany de Banyoles Flora Aliens. El projecte s'ha dut a terme principalment durant el 2014, tot i iniciar-se el 2013.

Amb el projecte es pretén assolir els següents objectius:

- L'eliminació de peus arboris i arbustius de les espècies no pròpies com: *Pyracantha angustifolia*, *P. crenato-serrata*, *Ligustrum lucidum*, *Ligustrum ovalifolius*, *Trachycarpus sp.*, *Prunus cerasifera*, *Lonicera japonica* o *Arundo donax*.
- Revisar l'entorn més immediat de l'Estany (llevant, nord i ponent de les finques públiques).
- Intervenir per primera vegada a la finca conveniada coneguda com "l'Hort del Castell de Porqueres" propietat de l'empresa Immobiliària el Castell.
- Millorar la qualitat dels hàbitats d'interès comunitari de l'entorn de l'Estany:
  - Canyissars torbosos dominats per mansega, *Cladium mariscus* (*Soncho maritimi-Cladietum marisci* [cod. hab. 7210])
  - Boscos en galeria de *Salix alba* i *Populus alba* [cod. hab. 92A0].
  - Alzinars de *Quercus ilex* [cod. hab. 9340]
- Participar directament en la inserció social de col·lectius de persones desfavorides.

S'ha actuat a les finques públiques que es troben a la zona de llevant, nord i ponent de l'Estany i a la finca conveniada coneguda com l'Hort del Castell de Porqueres

Les actuacions que s'hi estan realitzant han estat les següents:

- Control de les espècies de la flora vascular exòtica i invasora a les finques de la zona de llevant, nord i ponent de l'Estany.
- Intervenció per primera vegada a la finca Hort del Castell de Porqueres.
- Senyalització de l'actuació amb una senyal informativa a l'alçada de la finca de l'Hort del Castell.

Aquestes actuacions permetran potenciar els boscos de ribera autòctons i la vegetació d'aiguamoll, amb l'objectiu d'afavorir la vegetació autòctona de la zona LIC. Amb l'intervenció s'ha constata la gran capacitat de colonització de les espècies exòtiques presents a l'espai. Amb l'execució d'aquest projecte s'ha vist que la *Pyracantha*

*crenato-serrata* ha rebrotat en llocs on ja s'havia actuat per retirar peus d'aquesta espècie. Tot i això la densitat ha estat molt menor que en anteriors ocasions. Així doncs es conclou que un seguiment i manteniment redueix bruscament la presència de la planta al medi i, alhora, en minimitza els costos de la seva gestió (la memòria completa del projecte es pot consultar a les oficines del Consorci de l'Estany)



Eliminació d'espècies exòtiques



Localització de *Pyrachanta angustifolia*

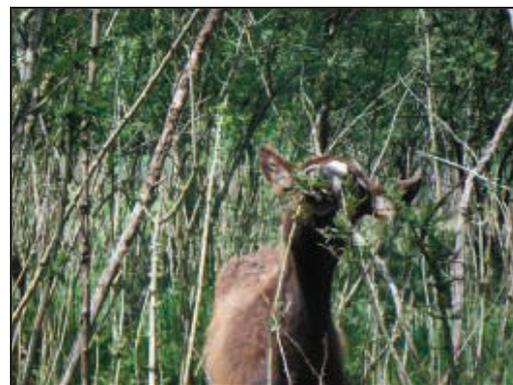
### Gestió d'hàbitats a través de la pastura

La gestió de la vegetació a la zona de Casa Nosta es duu a terme principalment amb l'acció dels guarans i cavalls que es mantenen a la zona. Aquests animals s'alimenten de plantes lacustres (balca, canyís, gram d'aigua...) i de bardisses, de manera que la seva acció continuada, tant d'alimentació, com de trepig, ajuda a diversificar la flora d'aquests espais i a obrir clarianes útils per a la fauna, en especial per a la fauna aquàtica de zones humides continentals.

S'ha gestionat la zona amb una mitjana de 4 guarans amb rotacions continuades dins els diferents tancats. Aquest tipus de gestió genera un estalvi de treballs en maquinària que hauria de realitzar les brigades de manteniment de l'Estany.



Zona d'actuació



Burro català menjant

### **Projecte de Millora dels boscos de ribera inundats al sector de la Puda a l'EIN de l'Estany de Banyoles "Riberbosc"**

El Consorci ha demanat una subvenció exclosa de concurrència pública, dins del programa d'ajuts per a la preservació i difusió dels valors naturals de la demarcació de Girona, fruit del conveni de col·laboració entre la Diputació de Girona i la Fundació "la Caixa" en matèria d'espais naturals protegits per a realitzar el projecte de "Millora dels boscos de ribera inundats al sector de la Puda a l'EIN de l'Estany de Banyoles. La subvenció es va atorgar en data 04/11/2014.

L'objecte principal de la proposta és la millora de la qualitat dels boscos de ribera i dels espais oberts de la zona dels aiguamolls de la Puda, al sud de l'Estany de Banyoles. Concretament a l'entorn de l'estanyol de la Cendra i l'estanyol de Montalt. Ara bé, des del punt de vista ambiental, el que es pretén és la millora estructural i de la qualitat en la composició específica d'aquests tipus d'hàbitats per tal que es disposi d'unes formacions de qualitat. Els boscos de ribera, les formacions de jonqueres, prats humits, les formacions de càrex i els aiguamolls d'inundació temporal, són hàbitats d'elevat interès a l'espai natural protegit de l'Estany de Banyoles. El potencial de recuperació d'aquests hàbitats a la zona d'actuació és molt elevada per la qualitat i grau d'humitat del sòl present, que es troba entollat durant períodes més o menys extensos al llarg de l'any.

Aquests hàbitats recullen espècies de fauna protegides per la Directiva Hàbitats 92/43/CEE com per exemple els cargols *Vertigo moulinsiana* i *Vertigo angustior* o altres espècies d'interès forestal com és el cas del picot garser petit (*Dendrocopos minor*), entre altres.



Imatge extreta de la Caracterització i cartografia d'hàbitats d'interès comunitari de l'Estany de Banyoles (SALVAT, A., 2011). En lila, delimitació de l'àrea d'actuació

### Restauració i millora del rec de Vimeteres

El Consorci de l'Estany s'ha presentat als ajuts per al finançament d'actuacions en els espais naturals protegits de Catalunya per als anys 2014 i 2015 (ORDRE AAM/167/2014 de la Generalitat de Catalunya amb el projecte de "Restauració i millora del rec de Vimeteres. L'ajut ha estat concedit en data 27/11/2014.

L'objectiu general de les actuacions que es plantegen dins el projecte són per afavorir la recolonització d'espècies pròpies d'aiguamolls, mitjançant una adequació de l'espai existent. Els objectius específics del projecte, es refereixen al tram de rec de Vimeteres comprès entre el Parc de la Draga i la pesquera La Cala . Es resumeixen a continuació:

- Millora del perfil hidràulic i de les condicions físico-químiques de les aigües.
- Foment de la regeneració d'espècies helòfites, com càrex pèndol (*Carex pendula*) i el lliri groc (*Iris pseudacorus*) i d'heura (*Hedera helix*), als marges més malmesos del rec del Vimeteres.
- Recuperació i conservació de la vegetació aquàtica i de ribera.
- Restauració i millora d'un ambient aquàtic per afavorir la recolonització amb espècies d'interès comunitari, incloses a la Directiva d'Hàbitats, i presents a l'Estany com són: els cargols *Vertigo moulinsiana* i *Vertigo angustior*, la tortuga d'aigua dolça (*Emys orbicularis*) i la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*), així com algunes espècies d'amfibis i odonats.
- Condicionament d'un espai com a zona de fresa de peixos autòctons, com el barb (*Barbus meridionalis*).

Dins el projecte es divideix en diverses actuacions d'intervenció de restauració i millora al rec de Vimeteres, per 200 ml de tram.

- **Actuació 1:** Neteja i dragatge del sistema de canals del rec de Vimeteres del tram comprès entre la zona del Parc de la Draga i la pesquera La Cala.
- **Actuació 2:** Reperfilació del marge de llevant del rec de Vimeteres, dins el tram seleccionat per la intervenció.
- **Actuació 3:** Plantació de càrex pèndol (*Carex pendula*), lliri groc (*Iris pseudacorus*) i heura (*Hedera helix*) al marge de llevant del rec.
- **Actuació 4:** Senyalització de l'actuació i divulgació del projecte.
- **Actuació 5:** Control de l'obra i direcció facultativa



Zona tamponada al canal de connexió



Tram de rec malmès

#### 5.4. Gestió de l'ús públic amb objectiu fonamental de conservació

El Consorci porta a terme les tasques rutinàries de manteniment de la vegetació de l'espai natural i la neteja de residus de les finques públiques o conveniades de l'entorn de l'Estany a través de la contractació d'una brigada.

Les tasques que ha desenvolupat aquesta brigada es resumeixen en:

- Neteja selectiva i manteniment de la vegetació amb l'eliminació d'espècies exòtiques.
- Tala d'arbres morts o tombats que suposin un risc per a la seguretat de les persones.
- Esporga baixa del brancatge d'arbres i arbustos.
- Recollida de restes vegetals produïdes per podes, estassades i neteges.
- Neteja dels primers trams dels recs i la riba de l'estany.
- Manteniment i neteja de la senyalització, tanques i mobiliari urbà.
- Col·locació d'algun element del mobiliari urbà (papereres, senyals).
- Buidat periòdic de papereres i recollida de residus dispersos.
- Manteniment dels marges i el ferm del camí pedestre i la zona per als vianants de front de l'estany i del carril bicicleta amb la reposició de sauló.
- Eliminació de camins d'accés a espais restringits.
- Regeneració de zones que presenten forta freqüentació o altres petits impactes com per exemple punts amb pèrdues de sòl.
- Neteja i manteniment de l'itinerari pedestre on s'inclou la retirada de restes vegetals i deixalles, arbres i arbustos morts, i manteniment del mobiliari urbà.
- Col·locació de senyals de les xarxes de camins.

Aquest 2014 i degut a la situació pressupostària dels darrers anys, la freqüència d'actuacions continua reduïda. S'han continuat duent a terme les tasques de manteniment adequades pel conjunt d'infraestructures existents a l'espai i pel bon funcionament de les activitats (tant esportives com lúdiques) que es desenvolupen a l'entorn de l'Estany.

Per altra banda, s'han realitzat un conjunt de tasques de manteniment i millora de l'espai que necessiten realitzar-se amb maquinària i especialistes concrets. Són tasques que no poden ser assumides per la brigada, i que solen ser un complement de la seva activitat. Són exemples d'actuacions les segues amb tractor, la trituració de restes de podes, retirada de grans arbres o podes d'alçada entre altres.

	
<p>Branca caiguda a alçada</p>	<p>Segues de prats a l'entorn de l'Estany</p>

## 6. ÚS PÚBLIC: INFORMACIÓ, COMUNICACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

### 6.1. Accions d'obtenció d'informació i millora del coneixement

#### Comptadors de freqüència

Un de les paràmetres més difícils de comptabilitzar a l'Estany de Banyoles i el seu entorn, és la freqüentació de l'espai per part de la població visitant i els usuaris locals. El fet de tractar-se d'un espai natural amb diferents punts d'entrada fa molt difícil realitzar un comptatge de visitants. Així doncs s'han instal·lat 3 sensors de moviment en punts estratègics de la xarxa de camins de l'espai. Els sensors de moviment es van instal·lar, en període de proves, a finals de 2010. Durant el 2011 van restar en període de proves i durant els anys 2012 i 2013 van ser més continu tot i detectar-ne també contínues bretolades (enfonsament dels òptics, presència d'objectes que obstaculitzen el bon funcionament,...).

Durant el 2014 s'ha interromput el comptatge degut a la situació de l'oficina tècnica, ja que no s'ha disposat dels mitjans necessaris per realitzar el comptatge d'una manera continuada durant tota l'annualitat. A més de les incidències detectades amb els comptadors i que s'han reparat.

Es preveu que durant el 2015 es reiniciïn els comptatges i es puguin analitzar les dades recollides des de l'instal·lació dels comptadors i que, fins el moment, s'han recollit i classificat.

## 6.2. Divulgació i comunicació social

- ***Dia Mundial de les Zones Humides***
- ***10è Dia de l'Estany***
- ***Exposició a la Fira de Sant Maritirà - Firaestany***
- ***Edició en espanyol de la Col·lecció de fitxes per la gestió d'espècies exòtiques invasores en rius i zones humides***
- ***Participació en els camps de treball a l'Estany de Banyoles***

### Dia Mundial de les Zones Humides

El Dia mundial de les Zones Humides (DMZH) commemora la signatura del Conveni Ramsar per a la protecció d'aquests ecosistemes signat el 2 de febrer de 1971. Ramsar és el primer tractat modern, de caràcter intergovernamental, sobre conservació i ús sostenible dels recursos naturals. El DMZH té com a objectiu divulgar el valor d'aquests tipus d'espais naturals, uns dels més productius i rics de la Terra i, a la vegada, dels més fràgils i amenaçats. Amb aquest pretext, i des de fa uns anys, s'organitza conjuntament amb l'associació Limnos, diverses activitats per tal de promoure el coneixement i estudi del patrimoni natural i cultural de les zones humides de la comarca, un dels espais més singulars de Catalunya. Alhora es pretén divulgar-ne els seus valors i fer ressò de la importància de la seva protecció i conservació.

Aquest 2014 les activitats s'han organitzat els dies 1 i 2 de febrer i ha consistit en una sessió d'anellament i un cicle de xerrades el primer dia i una jornada de construcció i col·locació de caixes-niu el segon dia. S'han presentat les següents xerrades:

- **Presentació del Dia Mundial de les Zones Humides 2014:** Aiguamolls i agricultura
- **Seguiments de fauna a l'Estany de Banyoles i el Projecte Emys** a càrrec del voluntariat ambiental de Limnos
- **La recuperació de les poblacions de nàiades de l'Estany de Banyoles** a càrrec de Miquel Campos, tècnic del Consorci de l'Estany

Una cinquantena de persones van participar en els diferents actes que es van realitzar durant el cap de setmana



Cicle de xerrades al Museu Darder



Taller de caixes niu a la zona de La Puda

## 10 è Dia de l'Estany

El Dia de l'Estany és una activitat festiva que cerca difondre els valors naturals de l'Estany i del conjunt de la zona lacustre i promoure'n la conservació d'una manera lúdica, amena i participativa. S'organitza una jornada familiar de celebració dels valors de l'Estany.

El diumenge 28 de setembre de 2014 es va celebrar una nova edició del Dia de l'Estany. Es tracta d'un esdeveniment familiar de celebració dels valors naturals de l'estany organitzat per l'Escola de Natura de Banyoles i el Consorci de l'Estany.

Enguany, el Dia de l'Estany arribava a la seva **desena edició**. En Blauet, que n'és el fil conductor, ja ha fet 10 anys. Va ser l'any 2004 quan va néixer aquest personatge, com a protagonista del primer número de la col·lecció de contes "En Blauet de l'Estany" i mica en mica ha esdevingut, de cara als més petits de la família, icona de la conservació de l'estany. Com ja es tradició, la jornada va comptar amb diverses activitats: jocs, tallers, música, maquillatge...

Tal com es va fer l'any passat, el Dia de l'Estany es va sumar als actes de celebració de la Setmana de la Mobilitat Sostenible amb una parada informativa i una bicicletada popular a l'entorn de l'estany.

El Consorci de l'Estany va col·laborar amb un obsequi commemoratiu per a tots els participants.

S'ha iniciat la jornada amb una volta en bicicleta a l'estany. La benvinguda a la festa amb el capgròs i la cançó d'en Blauet i alliberament d'un xoriguer. A continuació s'han realitzat diverses activitats a càrrec de l'Escola de Natura com els tallers i jocs ambientals que la pluja ha fet suspendre.

Durant la diada s'ha finalitzat amb una activitat divulgativa relacionada amb el projecte de sensibilització sobre la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*) a càrrec de Limnos. Projecte en el qual participa el Consorci.



Benvinguda als assistents amb en Blauet  
Foto: Escola de Natura (facebook)



Albert Carrillo dibuixant en Blauet  
Foto: Escola de Natura (facebook)

### **Exposició a la Fira de Sant Martíria - Firaestany: La tortuga d'estany i els amfibis del projecte Life Potamo Fauna**

Aprofitant la celebració de la Fira de Sant Martíria (<http://www.firasantmartiria.cat>) i del Firestany els dies 14, 15 i 16 de novembre de 2014 i dins de l'espai de la Mostra de Races Autòctones de la Fira al Parc de la Draga, s'ha organitzat un estand amb informació del Consorci de l'Estany, del Projecte LIFE Potamo Fauna, amb exemplars de tortuga d'estany i amfibis vius.

La organització de l'estand ha anat a càrrec del Consorci de l'Estany amb la col·laboració en el muntatge i organització de la Fira. Les tortugues d'estany exposades pertanyen del Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera, entitat que ha col·laborat també en l'organització de la parada i que també ha exposat informació del centre. S'ha comptat amb la col·laboració en el control del estand durant els dies de la fira per part del voluntariat ambiental de LIMNOS.

L'espai ha disposat del muntatge de tres aquaris amb tortugues d'estany, diferents amfibis (granota verda, gripau comú, gripau corredor, salamandra i 1 granota pintada). El panell estava senyalitzat amb rètols amb els noms de les espècies. A més s'han expusat diferents trampes per a la captura de tortugues exòtiques i autòctones, una del tipus plataforma d'insolació i una nansa metàl·lica.

També s'ha instal·lat un punt amb informació del projecte Potamo Fauna, del Museu Darder i de Limnos, de la tortuga d'estany i del Centre de Reproducció de tortugues de l'Albera (CRT).L'estand també ha comptat amb una taula destinada a que els nens i nenes poguessin pintar una tortuga i posar-li nom, així com penjar el seu dibuix en uns dels laterals de la carpa.

L'objectiu de l'estand ha estat informar del Projecte LIFE Potamo Fauna i dels valors naturals de l'espai natural de l'Estany de Banyoles, i concretament acostar espècies desconegudes per la gent com són els amfibis i les tortugues d'estany als visitants de la Fira. També donar a conèixer la tasca del Consorci de l'Estany i de les entitats col·laboradores: Limnos i CRT.

Es calcula que al llarg dels tres dies han passat per la fira unes 30.000 mil persones. El divendres han passat més de 1000 escolars durant matí i tarda.



Imatge general del muntatge



Visitants a l'estand

### **Edició en espanyol de la Col·lecció de fitxes per la gestió d'espècies exòtiques invasores en rius i zones humides**

Producte del Projecte Estany es va editar la Col·lecció de fitxes per la gestió d'espècies exòtiques invasores en rius i zones humides. Es tracta d'un document tècnic que té com a objectiu ser una eina per la lluita contra les espècies exòtiques invasores dels ecosistemes aquàtics continentals. Un cop publicada i enviada la documentació, la Comissió Europea va demanar que es publiqués aquest document tècnic en una de les llengües oficials del projecte per tal d'assegurar la divulgació i la transferibilitat més enllà de Catalunya. Així doncs s'ha publicat el document en llengua espanyola i s'ha finançat directament des del Consorci de l'Estany.

### **Participació en els camps de treball a l'Estany de Banyoles**

Del 30 de juny al 14 de juliol de 2014 s'han dut a terme uns camps de treball a l'Estany de Banyoles. Aquests han estat promoguts per la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya. Les tasques de lleure i organització han anat a càrrec de la Coordinadora de Lleure del Pla de l'Estany i Limnos ha desenvolupat la tasca tècnica de descoberta i de conservació de la natura. Els camps també han comptat amb la col·laboració de la Institució Magdalena Aulina i del Consorci de l'Estany, tant en la cessió de la zona d'acampada com en aspectes del treball tècnic.

24 joves han estat col·laborant amb el seguiment d'espècies amenaçades i han ampliat el coneixement d'espècies com l'oreneta cuablanca o els ratpenats d'aigua. D'entre les activitats que han realitzat, cal destacar els censos d'amfibis i ratpenats nocturns, els censos de nius d'orenetes cuablanca a la ciutat de Banyoles, el control de la qualitat de l'aigua de les rieres i les llacunes a través de l'estudi de macroinvertebrats, censos de fauna, anellament d'ocells, col·locació de trampes de cranc i peixos, una activitat de descoberta botànica i els censos visuals i de rastres de llúdriga. Les dades obtingudes s'incorporen a diverses bases de dades existents, i formen part dels seguiments del voluntariat ambiental de l'entitat ecologista Limnos. Durant el camp de treball s'ha realitzat, per part del Server tècnic del Consorci de l'Estany, una explicació i visita al laboratori de nàiades i una visita al Museu Darder.



Visita al laboratori de nàiades

## 7. CREACIÓ I MANTENIMENT D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES

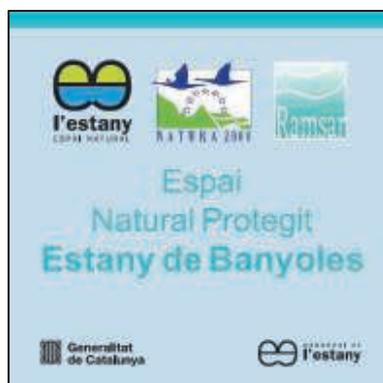
### 7.1. Creació d'equipaments i infraestructures

#### Disseny de senyals informatius de l'EIN de l'Estany de Banyoles

Seguint la línia de senyalització instal·lada dins l'Espai Natural Protegit de l'Estany de Banyoles, s'ha dissenyat un plafó informatiu d'entrada a l'espai. Es tracta d'un plafó informatiu destinat als vehicles que transcorren per les carreteres principals de l'espai. S'han dissenyat i produït 4 plafons d'alumini de 900\*900 cm per anar instal·lats a punts estratègics de l'espai.

Un plafó s'instal·larà al nord de la GIV-5248, un altre al sud de la mateixa carretera. Alhora està previst instal·lar 2 plafons més, un al sud de la GI-524 i l'altre a l'extrem nord-oest de l'EIN.

El plafó informatiu segueix el manual tècnic de senyalització d'espais naturals protegits de la Generalitat de Catalunya.



Plafó informatiu de l'Espai Natural Protegit de l'Estany de Banyoles

## 7.2. Treballs de manteniment i millora d'equipaments i infraestructures

Les principals actuacions realitzades dins aquest programa es resumeixen en:

- **Manteniment d'equipaments, senyalització i infraestructures**
- **Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles**

### Manteniment d'equipaments, senyalització i infraestructures

Un dels objectes del Consorci, tal i com s'indica en els seus Estatuts, és "Conservar i ordenar les finques públiques o conveniades que tenen per objecte la protecció i conservació del patrimoni natural i cultural". Així doncs és necessari ordenar i gestionar la senyalització, el manteniment i millora dels camins, la xarxa d'itineraris i indrets més concorreguts, el mobiliari urbà i els equipaments per l'esbarjo i el lleure. Per a la realització d'aquestes tasques es fa necessària la compra de material bàsic pel manteniment (ciments, fustes, pintures, cargoleria, etc.); la producció de senyals per substituir les malmeses...

Deixant de banda el deteriorament de les infraestructures pel seu ús, cal fer esment que els actes vandàlics a l'Espai Natural de l'Estany de Banyoles són freqüents. El Consorci dedica un esforç important, tant econòmic com d'hores de personal, per refer aquests desperfectes.



Tanca malmesa



Paperera malmesa

### Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles

El Consorci va sol·licitar a l'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona – DIPSALUT, una subvenció exclosa de concurrència pública per a dur a terme tasques incloses a la Memòria tècnica de "Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles". L'objectiu de la memòria consisteix en manteniment de la xarxa de camins i itineraris de l'entorn immediat de l'Estany i entre altres, s'ha realitzat el manteniment de paviments durs, neteja i eliminació de zones de bassals, manteniment de marges de camins,...

L'ajut va ser atorgat en data 24/11/2014

## **8. PARTICIPACIÓ SOCIAL**

El Consorci de l'Estany ha donat continuïtat durant el 2014 a la seva participació en jornades i diades populars on es difonen els valors de l'espai natural de l'Estany de Banyoles, com per exemple: el Dia Mundial de les Zones Humides, el Dia mundial dels ocells o la fira de Sant Martirià entre altres. Aquesta participació permet donar a conèixer el Consorci i l'espai natural a la població local i visitant.

Durant el 2014 s'ha executat el "Conveni de col·laboració entre Limnos, Associació de Defensa del Patrimoni Natural del Pla de l'Estany i el Consorci de l'Estany". A través d'aquest conveni les dues entitats han establert un programa anual d'activitats conjuntes que s'ajusten als interessos i objectius anuals de cada entitat.

En data 16 de setembre de 2014 es signa el conveni de col·laboració entre l'Escola de Natura de Banyoles, Limnos i el Consorci de l'Estany, en el marc del projecte "Naturalment, esports a l'Estany". L'objecte del conveni és acordar col·laborar entre les diferents entitats en el marc del projecte titulat "NATURALMENT, ESPORT A L'ESTANY" que es va presentar a la convocatòria anticipada de subvencions a associacions i fundacions per al finançament de projectes d'educació i sensibilització ambiental duts a terme durant els anys 2014-2015 per dues o més associacions i/o fundacions del tercer sector ambiental de Catalunya en règim de col·laboració (TES/224/2014 de 18 de juliol) del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Limnos actuarà com a entitat promotora, L'Escola de Natura com a entitat sòcia i el Consorci com a col·laborador.

## **9. RELACIONS I COL-LABORACIONS INSTITUCIONALS**

### **9.1. Amb altres administracions a nivell local**

En base a la funció e) de l'article 7 dels Estatus del Consorci s'estableix que els Serveis tècnics continuen proporcionant assessorament i ajuda tècnica necessària al personal dels ens consorciats; tal i com s'ha vingut fent a la regidoria de medi ambient i la d'urbanisme de l'ajuntament de Banyoles i la regidoria de medi ambient de l'ajuntament de Porqueres.

L'Ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany signen en data 12 de juny de 2014 un "Conveni de col·laboració interadministrativa per la realització de les tasques de seguiment de l'estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria a l'estany" que va tenir una vigència de 3 mesos i mig (de juny a setembre). L'Ajuntament de Banyoles com a compensació va destinar la quantitat de 5.000 € per a contractar el servei del Consorci, que va desenvolupar, entre d'altres funcions, el control i seguiment de la població de gavians i dels ecosistemes i el manteniment d'equilibris ecològics per a la protecció de la flora i la fauna autòctona, les espècies protegides, cinegètiques i piscícoles.

El Consorci treballa per mantenir i establir relacions institucionals amb altres administracions que tenen interessos en la gestió de l'espai natural de l'Estany de Banyoles.

### **9.2. Amb Fundacions i altres institucions**

L'any 2005 es va signar un conveni entre el Consorci de l'Estany i Fundació Catalunya – la Pedrera per a la cessió d'ús de la finca de Can Morgat a Porqueres. Conveni que estableix el marc de treball. A cada exercici pressupostari es treballa amb la Fundació un pla de treball anual que defineix les actuacions que farà el Consorci per la gestió de la seva propietat i l'aportació financera. Aquest 2014 ha estat un any d'impàs en el qual no s'ha signat cap pla de treball que suposi una aportació econòmica per part de la fundació. Tot i això des del Consorci s'han dut a terme els treballs de manteniment de vegetació que executa cada any amb finançament propi del Consorci.

## **10. ASSISTÈNCIA EXTERNA**

La Diputació de Girona va sol·licitar el servei de seguiment i vigilància ambiental per l'execució de les obres del Projecte modificat núm. 2 de Condicionament de la carretera de circumval·lació de l'estany de Banyoles en uns 2220 metres (GIV-5248) al Consorci de l'Estany.

El control i vigilància ambiental que s'ha dut a terme s'ha basat en assistència a les reunions de coordinació amb el Servei de Xarxa Viària de la Diputació de Girona, assistència a les reunions de Direcció de les obres i inspeccions puntuals sobre el terreny i a diferents punts d'actuació quan s'ha considerat necessari. S'ha realitzat el seguiment ambiental i s'ha valorat el grau de compliment de les mesures correctores proposades en l'estudi d'impacte ambiental, en la Declaració d'Impacte Ambiental (DIA) i altres mesures que s'han evidenciat durant la fase d'execució del projecte i segons preveia el pla de vigilància ambiental (PVA).



## 11. PROJECTE LIFE POTAMOFAUNA

El Consorci de l'Estany ha estat beneficiat pel Programa LIFE+ Natura a través del Projecte LIFE Potamofauna (LIFE12 NAT/ES/001091): "Conservació de la fauna fluvial d'interès europeu a la Xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga", per al període 2014-2017. Projecte que té un pressupost total de 1.207.346,00€.

### 11.1. Consideracions generals del LIFE Potamo Fauna

#### Dades bàsiques:

Programa: LIFE+ Natura

Convocatòria: LIFE+ 2012

Codj: LIFE12 NAT/ES/001091

Acronym: LIFE Potamo Fauna

Títol (CAT): Conservació de fauna fluvial d'interès europeu en xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga

Llengua de la proposta: Espanyol

Data d'inici: 01/01/2014 - Data finalització: 31/12/2017

Llista beneficiaris associats:

- Consorci de l'Estany (Coordinador) - **CES**
- Amics de la Tortuga de l'Albera - **ATA-Albera**
- Consorci Alba-Ter - **AlbaTer**
- Forestal Catalana, SA - **FC**
- Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. Direcció General de Medi Natural i Biodiversitat - **GENCAT**
- Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatea - **UPV-EHU**

Llista cofinancadors:

- Consorci Esportiu de l'Estany de Banyoles - **CEsportiu**
- Diputació de Girona - **DdGi**
- Aigües de Banyoles, SAU - **AdBany**
- Ajuntament de Banyoles - **AjBany**
- Ajuntament de Porqueres - **AjPorq**

### Síntesi d'objectius i actuacions del projecte:

- Conservació i recuperació de les poblacions fluvials de tres espècies greument amenaçades de fauna aquàtica, principalment mitjançant alliberaments d'exemplars criats en captivitat: nàiade allargada (*Unio elongatulus*), cranc de riu de potes blanques (*Austroptamobius pallipes*) i tortuga d'estany (*Emys orbicularis*).
- Conservació i recuperació de les poblacions de tres espècies amenaçades de fauna aquàtica, principalment mitjançant traslocaments d'exemplars des de poblacions en bon estat de la mateixa conca: cargolets (*Vertigo moulinsiana* i *V. angustior*) i barb de muntanya (*Barbus meridionalis*).
- Millora de les poblacions d'una tortuga aquàtica i 5 amfibis al riu Ter, mitjançant la creació d'un rosari de micro zones humides: tortuga de rierol (*M. leprosa*), tritó verd (*Triturus marmoratus*), tòtil (*Alytes obstetricans*), gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*), gripau corredor (*Bufo Calamita*) i reineta (*Hyla meridionalis*).
- Lluita contra diverses espècies exòtiques invasores de crancs de riu, peixos, tortugues aquàtiques i mol·luscs, per mitigar els seus efectes perjudicials sobre la fauna aquàtica i els seu hàbitats, mitjançant una bateria d'actuacions diverses: control poblacional en sectors concrets, experiments contra malalties propagades per aquestes espècies, prevenció de penetració, i altres.
- Realització de campanyes de divulgació sobre el projecte, el valor de les espècies objectiu i la problemàtica de les espècies exòtiques invasores: xerrades, exposicions i aparicions als mitjans, entre altres actuacions.
- Interacció amb la comunitat científico-tècnica involucrada en la conservació d'espècies amenaçades de fauna fluvial, per a la creació de sinèrgies positives: visites tècniques, i assistència o organització de congressos especialitzats, entre altres actuacions.

L'any 2014 ha estat el primer any del projecte durant el qual s'ha constituït l'oficina tècnica i s'han iniciat bona part de les actuacions planificades. En aquest apartat es menciona un resum financer i d'actuacions de forma esquemàtica. Per més informació podeu consultar la pàgina web del projecte <http://www.lifepotamofauna.org>

## 11.2. Resum financer

Els ingressos compromesos per tots els beneficiaris i cofinancadors del Projecte es distribueixen al llarg del quadrienni 2014 - 2017 tal i com s'especifica en la taula següent:

TRESOR INGRESSOS TOTALS LIFE 2014-2017			TRESOR INGRESSOS TOTALS LIFE PER ANYS				
EXERCICI	DENOMINACIO PARTIDA	CONSIGNACIO	2014	2015	2016	2017	2018
2014-17	CES	115.465,00 €	28.866,25 €	28.866,25 €	28.866,25 €	28.866,25 €	- €
2014-17	LIFE12 - Aigües de Banyoles	4.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	- €
2014-17	LIFE12 - Ajuntament de Banyoles	40.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	- €
2014-17	LIFE12 - Ajuntament de Porqueres	4.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	- €
2014-17	LIFE12 - Consorci Esportiu Banyoles	4.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	- €
2014-17	LIFE12 - Diputació de Girona	48.000,00 €	25.000,00 €	23.000,00 €	- €	- €	- €
2014-17	LIFE12 - GENCAT	41.900,00 €	41.900,00 €	- €	- €	- €	- €
2014-17	LIFE - CE	949.981,00 €	379.992,40 €	379.992,40 €	- €	- €	189.996,20 €
<b>TOTAL INGRESSOS</b>		<b>1.207.346,00 €</b>	<b>488.758,65 €</b>	<b>444.858,65 €</b>	<b>41.866,25 €</b>	<b>41.866,25 €</b>	<b>189.996,20 €</b>

### 11.3. Resum d'actuacions

A continuació es llisten de forma esquemàtica les accions realitzades des de l'inici del projecte i el cronograma de cadascuna:

Nom de l'acció	Previsió de finalització	Estat de l'acció	Observacions
A1 Redacció de protocols per a la reproducció en captivitat i els reforçaments poblacionals d' <i>Unio elongatulus</i>	30/03/2015	En execució	Redactat el protocol de reproducció i seguiment d' <i>unio elongatulus</i> i queda pendent el protocol de reforçament
A2 Redacció d'un protocol per als reforçaments poblacionals de <i>Barbus meridionalis</i> i altres peixos hostes de <i>Unio elongatulus</i>	31/03/2015	En execució	S'ha redactat el protocol de seguiment de les poblacions de <i>Barbus meridionalis</i> . Pendent de redactar el protocol de reforçament
A3 Redacció de protocols per a la reproducció en captivitat i els reforçaments poblacionals d' <i>Emys orbicularis</i>	31/03/2015	En execució	S'ha redactat el protocol de reproducció en captivitat. Pendent de redactar el de reforçament i el de seguiment
A4 Redacció de protocols per a la cria en captivitat, els reforçaments poblacionals i la protecció contra la afanomicosi de <i>Austropotamobius pallipes</i>	30/04/2014	Finalitzat	Protocols redactats. Acció finalitzada
A5 Redacció de protocols per al control de tortugues i decàpodes exòtics	30/04/2014	En execució	Redactat el protocol de control de tortugues i el dels decàpodes <i>procambarus clarkii</i> i <i>pascifasciatus leniusculus</i> . Pendent el de <i>Orconectes limosus</i>
A6 Redacció d'un protocol per als reforçaments poblacionals de <i>Vertigo moulinsiana</i> i <i>Vertigo angustior</i> a Banyoles	31/12/2014	Finalitzat	Protocol redactat

A7 Redacció de projectes executius per a la recuperació de microaiguamolls al riu Ter	31/07/2014	Finalitzat	Projectes executius redactats segons el projecte
A8 Redacció d'un protocol per a la posada en funcionament d'una estació mòbil de desinfecció de musclo zebra per a embarcacions a Banyoles	31/12/2016	En execució	S'està redactant el protocol provisional
A9 Redacció d'un protocol per al control de peixos exòtics a l'estany de Banyoles	30/04/2014	Finalitzat	Protocol redactat
A10 Experimentació contra la afanomicosi de les poblacions de <i>Austropotamobius pallipes</i>	30/11/2017	En execució	S'han iniciat els experiments en captivitat contra la afanomicosis
C1 Reproducció en captivitat i reforçaments poblacionals d' <i>Unio elongatulus</i>	31/07/2017	En execució	S'ha iniciat la reproducció en captivitat
C2 Reforçaments poblacionals de <i>Barbus meridionalis</i> i altres peixos hostes de <i>Unio elongatulus</i>	31/12/2017	Pendent d'iniciar	Acció prevista d'iniciar a mitjans 2015 segons projecte
C3 Recuperació de microaiguamolls en riberes fluvials del riu Ter	31/03/2016	En execució	Previst iniciar les obres durant el primer trimestre 2015 segons projecte
C4 Reproducció en captivitat i reforçaments poblacionals d' <i>Emys orbicularis</i> riberes fluvials del riu Ter	31/04/2017	En execució	S'ha inaugurat l'ampliació i millora de les instal·lacions del Centre de reproducció de tortugues de Garriguella
C5 Control de tortugues exòtiques	15/10/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
C6 Reproducció en captivitat de <i>Austropotamobius pallipes</i>	31/12/2017	En execució	S'ha inaugurat les millores del centre de reproducció de cranc autòcton del PNZVG
C7 Reforçaments poblacionals de <i>Austropotamobius pallipes</i>	31/07/2017	Pendent d'iniciar	Previst iniciar durant el 2015

C8 Protecció contra la afanomicosi de les poblacions de <i>Austropotamobius pallipes</i>	31/12/2017	En execució	Programa de vigilància iniciat
C9 Control de decàpodes exòtics	15/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
C10 Reforçaments poblacionals de <i>Vertigo moulinsiana</i> i <i>Vertigo angustior</i> a Banyoles	30/11/2017	Pendent d'iniciar	Previst per iniciar a finals de 2015 segons projecte
C11 Creació i posada en funcionament d'una estació mòbil de desinfecció de musclo zebra per a embarcacions a Banyoles	30/06/2016	En execució	Prevista la creació de l'estació per finals de gener de 2015
C12 Control de peixos exòtics a l'estany de Banyoles	30/09/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D1 Establiment d'indicadors per als seguiments	30/06/2015	En execució	Es disposa d'un primer borrador que està en període de revisió
D2 Seguiments de <i>Unio elongatulus</i>	30/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D3 Seguiments de <i>Barbus meridionalis</i> i altres peixos hostes de <i>Unio elongatulus</i> , i de peixos exòtics	30/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D4 Seguiments d' <i>Emys orbicularis</i> , <i>Mauremys leprosa</i> i de tortugues exòtiques	30/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D5 Seguiments de <i>Austropotamobius pallipes</i> i de decàpodes exòtics	30/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D6 Seguiments de <i>Vertigo moulinsiana</i> i <i>Vertigo angustior</i>	30/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D7 Seguiment d'amfibis a microaiguamolls del riu Ter	30/11/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
D8 Seguiment limnològic i de vegetació als microaiguamolls del riu Ter	30/11/2017	Pendent d'iniciar	Previst iniciar durant el 2015
D9 Seguiment de l'estat ecològic i la qualitat de l'aigua	30/11/2017	En execució	S'han iniciat els seguiments segons el projecte

D10 Estudi de l'impacte socioeconòmic del projecte	30/11/2017	Pendent d'iniciar	Previst realitzar-se durant l'últim any del projecte
E1 Divulgació del projecte a través d'un espai web i elaboració de materials divulgatius	31/12/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
E2 Taulells d'anuncis i cartells del projecte	15/10/2014	En execució	Pendent finalitzar durant el primer trimestre de 2015
E3 Relació amb els mitjans de comunicació	31/12/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
E4 Organització i participació en actes públics	31/12/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
E5 Campanya mediàtica específica per a la prevenció de la introducció del musclo zebra i noves espècies de decàpodes o tortugues exòtiques a les conques dels rius Ter , Fluvià i Muga	31/12/2014	Pendent d'iniciar	Previst iniciar durant el 2015
E6 Exposició del projecte	30/06/2015	Pendent d'iniciar	Previst iniciar durant el 2015
E7 Organització d'una jornada científico-tècnica nacional sobre fauna fluvial amenaçada	30/11/2017	Pendent d'iniciar	Prevista per l'any 2017
E7 Organització del congrés europeu sobre crustacis decàpodes d'aigua dolça	31/12/2015	En execució	S'ha iniciat l'organització del congrés que es durà a terme del 21 al 25 de setembre
F1 Gestió del projecte pel Consorci de l'Estany	31/12/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
F2 Xarxes amb altres projectes	31/12/2017	En execució	S'ha iniciat l'acció segons el projecte
F3 Auditoria financera	31/01/2018	Pendent d'iniciar	Previst per finals de 2015
F4 Pla de conservació i continuïtat post-projecte	31/12/2017	Pendent d'iniciar	Previst iniciar durant el 2017

## 12. MUSEU DARDER

### 12.1. Gestió general i funcionament

Durant aquest any 2014, la gestió del Museu Darder.Espai d'Interpretació de l'Estany ha continuat a càrrec del Consorci de l'Estany. La direcció dels Museus de Banyoles (Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany i Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles, inclòs el Parc neolític de la Draga) s'ha gestionat conjuntament segons l'acord del conveni de col·laboració interadministrativa entre l'Ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany per a la gestió del Museu Darder.Espai d'Interpretació de l'Estany, signat el 2010. Aquest conveni es va extingir a desembre de l'any 2013, però es va acordar prorrogar-lo durant un any més, i ara per un altre, per tant fins a final de 2015.

Durant aquest any 2014, el personal d'atenció al visitant del Museu Darder.Espai d'Interpretació de l'Estany també ha seguit dedicant la seva jornada laboral al Museu Darder en un 50%, i l'altre 50% l'ha hagut de dedicar a la consergeria de la biblioteca Municipal de Banyoles segons acord amb l'Ajuntament de Banyoles per tal de poder conservar la seva jornada laboral completa.

Per tant ha seguit l'entesa amb la direcció de la biblioteca Municipal per tal de poder compartir i ajustar els horaris d'ambdós equipaments a les seves necessitats. A grans trets generals la consergeria del Museu ha seguit desenvolupant els caps de setmana, amb l'obertura del Museu, mentre que les tasques de consergeria de la biblioteca s'han desenvolupat entre setmana. Les hores que han faltat per completar la mitja jornada al Museu s'han seguit utilitzant per cobrir esdeveniments i obertures especials del Museu Darder per les seves activitats fora d'horari habitual del Museu, sempre amb previ consens amb la direcció de la biblioteca.

Per tal de tractar aquest tema i d'altres vinculats amb el funcionament ordinari del Museu, la comissió de seguiment s'ha reunit una vegada per tal de vetllar i discutir sobre temes a tractar durant l'any pel bon funcionament de l'equipament i la seva adaptació a la gestió del Consorci.

El Museu Darder ha seguit gestionant els continguts de la pàgina web [www.museusdebanyoles.cat](http://www.museusdebanyoles.cat). D'aquesta manera s'han seguit promovent la cultura i el patrimoni comarcal amb una pàgina web conjunta. Aquesta informació i gestió, tot i que és conjunta amb el Museu Arqueològic, s'ha coordinat des del Museu Darder. En aquesta pàgina s'hi segueix trobant informació dels dos museus banyolins i també de la resta de jaciments i paratges d'interès natural del Pla de l'Estany, a més de dossiers didàctics per a professorat. La pàgina inicial reflexa l'actualització constant de les activitats d'ambdós museus, que de vegades és molt nombrosa. Cal remarcar també l'esforç de gestió que suposa el manteniment d'aquesta pàgina, doncs l'actualització constant de les activitats, notícies i demés suposa una gestió del temps important del personal de museus. En tot cas es creu necessari pel seu bon funcionament i la difusió que se'n transmet.

Aquest portal reflecteix la voluntat de gestió conjunta dels dos museus de Banyoles, però també és un recurs accessible i autogestionable, amb informació renovada periòdicament. Una altra de les apostes destacades del web és que vol ser una eina de referència per al professorat, seguint amb l'objectiu de potenciar les visites escolars als Museus de Banyoles i comarca. D'aquesta manera segueixen penjats a la xarxa dossiers i unitats didàctiques relacionades amb els dos equipaments banyolins. L'objectiu és que els professors puguin preparar la visita prèviament o bé puguin continuar treballant amb el material a classe.

Aquest any 2014 s'ha realitzat una actualització del web, per modificar el seu aspecte general, amb canvis en els colors, alguns detalls i l'aplicació dels nous logotips. Es preveu, de cares a 2015, poder-hi incorporar aplicacions relacionades amb les xarxes socials.

També es crea un compte de twitter per poder fer més visibles els museus de Banyoles en les xarxes socials.

Durant l'any 2014 continua l'etapa de col·laboració entre el Museu Darder i l'associació "Astrobanyoles" per tal de desenvolupar algunes de les seves activitats relacionades amb la ciència en el Museu. El cicle de xerrades "Tardes de ciències" continua essent l'activitat més destacada, amb una programació de xerrades durant el segon dissabte de cada mes, entre els mesos d'octubre de 2013 a juny de 2014.

El Museu Darder segueix formant part de la Xarxa de Museus locals de la Diputació, que al marge de la subvenció que es té dret a percebre cada any conjuntament amb la Generalitat de Catalunya, pretén esdevenir una plataforma de projecció dels museus de les comarques gironines. Es fan reunions periòdicament.

Durant l'any 2014, en concret a data de 7 d'agost, el Museu Darder va patir una greu inundació que va tornar a afectar la planta soterrani del Museu, on es troba l'exposició permanent de l'Espai Darder. Aquest espai és el que concentra la major part d'objectes de la col·lecció del Museu. Veure informe 2014.2460 de l'Ajuntament de Banyoles, que com a propietari de l'edifici ha reclamat la conseqüent indemnització per part de l'asseguradora. Aquesta nova inundació al Museu torna a fer reflexionar sobre la necessitat d'arreglar els excessos d'aigua provinents del carrer Josep Ma Bohigas, així com replantejar el fet de canviar d'ubicació l'exposició permanent.

Durant el 2014 el personal del Museu Darder segueix col·laborant en el desenvolupament de la nova web de l'àrea de cultura, en que la presència dels museus de Banyoles és important, sense perdre la identitat pròpia de cada institució.

Un fet molt remarcable durant l'inici d'aquest any 2014 és la formalització i l'execució en el pressupost de la donació (en forma de contracte de donació) que va rebre el Museu Darder de Banyoles a finals de l'any 2013 d'un total de 10.000 €, que van ser oferts per una persona sensibilitzada pel fet que, per raons econòmiques, el Museu Darder hagués d'estar tancat al públic entre setmana i hagués patit restriccions quant a personal i pressupost. Aquesta quantitat ha estat destinada a la restauració d'objectes de la col·lecció Darder del Museu, tasques que s'han realitzat durant aquest any 2014 i que es detallen més endavant, vegeu apartat 1.6 Gestió del fons i col·leccions. Els tècnics del Museu Darder van proposar en el seu moment que aquests diners havien d'anar destinats a posar en valor les col·leccions del museu, i per tant dedicar-se a algun dels aspectes que més es deixen de banda quan manca pressupost, com són les restauracions dels objectes del fons. A més, aquestes serveixen per millorar la imatge del museu de cara als potencials visitants.

## 12.2. Mitjans i Recursos

### a. Pressupost

Durant aquest any 2014 les partides pressupostàries del Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany han seguit estant incloses a la classificació orgànica del Consorci de l'Estany.

Pel conveni de col·laboració interadministrativa entre l'Ajuntament i el Consorci de l'Estany, i degut també a l'increment d'alguns dels costos del Museu que s'havien detectat en anys anteriors, i com a quantitat suplementària per despeses de personal (consergeria del Museu) l'Ajuntament aporta 115.000€ durant l'exercici 2014 (aportació de caràcter no tributari).

La situació de despeses, pressupost d'exercici corrent i pressupost liquidat s'inclou a l'apartat de memòria econòmica global del Consorci de l'Estany (a l'inici de la present memòria).

Moviment d'ingressos del Museu durant el període Gener - desembre de 2014:

	Gener -Març 2014	Abril-Juny 2014	Juliol-Setembre 2014	Octubre-Desembre 2014	Total
<b>VENDA D'ENTRADES:</b>					
entrades normals (3€/persona):	180,00 €	282,00 €	540,00 €	252,00 €	1.254,00 €
entrades reduïdes (1,5€/persona):	16,50 €	55,50 €	69,00 €	16,50 €	157,50 €
entrades conjuntes normals (4€/persona):	228,00 €	260,00 €	316,00 €	192,00 €	996,00 €
entrades conjuntes reduïdes (2€/persona):	20,00 €	28,00 €	24,00 €	34,00 €	106,00 €
entrades col·lectives (0 persones, 1 €/persona):	5,00 €	66,00 €	0,00 €	43,00 €	114,00 €
<b>MULTIENTRADES</b>					
Multientrades opció 1 (7€/persona)	28,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	28,00 €
Multientrades opció 2 (6€/persona)	0,00 €	0,00 €	24,00 €	0,00 €	24,00 €
Multientrades opció 3 (6€/ persona)	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
<b>BOTIGA (per proveïdor):</b>					
AJ Banyoles-Publicacions Municipals	24,00 €	62,00 €	0,00 €	24,00 €	110,00 €
Oficina de Turisme (+IVA)	27,70 €	39,15 €	53,55 €	49,30 €	169,70 €
<b>TOTAL ingressos:</b>	<b>529,20 €</b>	<b>792,65 €</b>	<b>1.026,55 €</b>	<b>610,80 €</b>	<b>2.959,20 €</b>

### b. Inversions

Durant el 2014 no hi ha hagut inversions importants al Museu.

En aquest apartat cal fer referència a la voluntat tan des de la direcció del Consorci com de la regidoria de cultura de l'Ajuntament de Banyoles (representada per la mateixa persona; Jordi Bosch Batlle), de canviar el projecte museogràfic del Museu Darder. En aquest sentit segueixen les converses i les reunions per acordar que progressivament es dissenyi un pla de treball per invertir en futurs anys en el canvi museogràfic del Museu, lligat a un pla de Museus de la ciutat de Banyoles, engegat per la mateixa regidoria de cultura i amb la participació de diferents agents culturals de la ciutat.

Durant aquest any 2014, i gràcies a la subvenció de la Xarxa de museus locals de Girona, s'ha efectuat l'encàrrec de la redacció del pla de gestió dels museus de Banyoles a la museòloga Maria de Lluc Serra, que durant el mes de gener de l'any 2015 farà la presentació d'aquest document consensuat entre el personal dels Museus.

### c. Subvencions

Durant aquest any 2014 el museu ha seguit gaudint de l'aportació de la Xarxa de museus locals de Catalunya en el marc de relació establert entre el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona. Aquesta subvenció s'ha seguit gestionant directament des de l'àrea de Cultura de la Diputació de Girona.

Durant aquest any 2014 aquesta xarxa ha seguit apostant pels museus de Banyoles, Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany i Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles.

Durant aquest 2014 el Museu Darder també ha sol·licitat una subvenció en la convocatòria de subvencions per als museus i col·leccions de les comarques gironines per a dotar-se d'equipaments relacionats amb les noves tecnologies. En aquest sentit el Museu Darder ha sol·licitat un ajut per la projecte de renovació d'equipament de noves tecnologies, amb l'adquisició de diferent material i programari per a la bona gestió i el bon funcionament de l'equipament.

SUBVENCIÓ	OBJECTE/PROJECTE	INSTITUCIÓ CONMOCANANT	IMPORT TOTAL	IMPORT SOL·LICITAT	IMPORT CONCEDIT	APORTACIÓ CONSORCI	
Museus i col·leccions per a dotar-se d'equipaments relacionats amb les noves tecnologies	funcionament i activitats	DIPUTACIÓ DE GIRONA	1.856,60	1.856,60	?	0,00	pendent
Xarxa de Museus Locals	funcionament i activitats	DIPUTACIÓ DE GIRONA	26.659,76	26.659,76	22.636,51	4.023,25	
Subvenció per a conservació preventiva i restauració del bens cult mobles del pat. Cult català	conservació bens mobles	GENERALITAT DE CATALUNYA	12.960,31	2.960,31	2.960,30	0,31	
<b>TOTAL</b>				<b>31.476,67</b>	<b>25.596,81</b>	<b>4.023,56</b>	

### d. Personal

Composició

Direcció:

- Lluís Figueras Casademont (37,5h setmanals; personal eventual del Consorci de l'Estany). Càrrec: Director de Museus. Dedicació exclusiva de 37,5 hores setmanals.

Conservadora:

- Georgina Gratacós i Teixidor (37,5h setmanals: personal laboral de Ajuntament de Banyoles subrogat al Consorci de l'Estany). Jornada de 37,5 hores setmanals.

Consergeria:

- Lourdes Morcillo i Espuny (37,5h setmanals: personal laboral Ajuntament de Banyoles). Des de l'1 de juliol de 2010, subrogació del contracte laboral temporal d'interinitat a jornada completa per a conserge d'equipaments del Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany. Jornada laboral de 37,5 hores setmanals.

Durant el 2014 continua fent els caps de setmana i festius al Museu Darder amb els horaris del Museu, mentre que entre setmana desenvolupa tasques a la Biblioteca Municipal de Banyoles, de dimarts a divendres de 16h a 20:30h.

#### e. Gestió

- Seguretat
  - Contracte de manteniment amb l'empresa TELECTA SL. Amb les oportunes inspeccions periòdiques.
- Equipament i comunicació
  - Al llarg de l'any 2014 hi ha hagut poques incidències en matèria de climatització del Museu.
- Zones cedides de forma "permanent"

Espai	Entitat /Empresa
Despatx 1; planta segona	Limnos

- Relació amb altres Museus i Entitats

Itinerància de l'exposició "Dones d'aigua" del Museu Darder al Museu de la Mediterrània de Torroella, de juny a setembre de 2014.

- Aquest 2014, el Museu ha seguit amb relació amb les següents entitats:
  - Limnos
  - Astrobanyoles
  - Centre d'Estudis Comarcals
  - Universitat de Girona
  - Universitat Autònoma de Barcelona
  - Associació d'Apicultors de les comarques gironines
- Contractes de manteniment

EMPRESA	CONTRACTE
TELECTA SL	Manteniment alarmes incendis + robatori
COHER INSTAL·LACIONS SL	Manteniment aparells de climatització
COHER INSTAL·LACIONS SL	Manteniment anual elèctric i sanitària
SEREMEX	Manteniment extintors
Thyssenkrup	Manteniment de l'ascensor

### 12.3. Tarifes, horaris i calendari d'obertura del MDEIE

En aquest apartat es resumeixen les tarifes, horaris i calendari d'obertura del MDEIE

#### a. Tarifes:

Tarifes 2014 (es mantenen sense modificacions):

<b>Modalitat d'entrada</b>	Preu per persona
Individual (un museu)	3 €
Majors de 65 anys (un museu)	1,5 €
Carnet Jove (un museu)	1,5 €
Carnet d'Estudiant (un museu)	1,5 €
Individual conjunta (dos museus)	4 €
Majors de 65 anys conjunta (dos museus)	2 €
Carnet Jove (dos museus)	2 €
Carnet d'Estudiant (dos museus)	2 €
Grups (a partir de 10 persones)	1 €
Grups escolars	Gratuït
Menors de 16 anys	Gratuït
Socis de l'Internacional Council of Museums (ICOM)	Gratuït
Socis de l'Associació de Museòlegs de Catalunya (AMC)	Gratuït
Socis de l'Associació de Professionals de la Gestió cultural	Gratuït
Socis dels Amics dels Museus de Banyoles	Gratuït
Carnet de docent	Gratuït
Multientrada-Opció 1 (Serinyà+Museus+Draga)	7 €
Multientrada-Opció 2 (Serinyà+Museus)	6 €
Multientrada-Opció 3 (Draga+Museus)	6 €
Multientrada-Opció 4 (Serinyà+Draga)	6 €

A part, hi ha uns preus especials per promoció del Turisme, amb l'empresa que gestiona el trenet i la que gestiona la barca. En ambdòs casos, se'ls ofereix una tarifa reduïda d'1 € per persona, sigui per usuaris individuals o grups.

**b. Horaris:**Horari d'hivern (de setembre a juny):

De dilluns a divendres obert als grups amb visita guiada concertada

Dissabtes: de 2/4 d'11 a 2/4 2 i de 4 a 2/4 de 7

Diumenges: de 2/4 d'11 a 2

Horari d'estiu (juliol i agost):

De dimarts a dissabte: de 2/4 d'11 a 2/4 2 i de 4 a 2/4 de 8

Diumenge: de 2/4 d'11 a 2

Del 14 de setembre al 14 d'octubre:

Dissabtes: de 2/4 d'11 a 2/4 2 i de 4 a 8

Diumenges: de 2/4 d'11 a 2

## Calendari d'obertura:

El criteri que se segueix a l'hora d'establir el calendari d'obertura i tancament dels museus és el d'obrir els dilluns festius o previs a un dimarts festiu (ponts) i tancar el primer dia no festiu següent. També s'ha obert els diumenges a la tarda quan l'endemà era festiu o pont o s'ha obert només el matí en festius que queien en dimecres.

## Dates especials d'obertura i tancament 2014:

01/01/2014	Dimecres. Cap d'Any. Tancat.
06/01/2014	Dilluns. Reis. Tancat.
18/04/2014	Divendres Sant. Obert matí i tarda.
20/04/2014	Diumenge de Pasqua. Obert matí i tarda.
21/04/2014	Dilluns de Pasqua. Obert matí.
22/04/2014	Dimarts. Tancat. Descans setmanal.
01/05/2014	Dijous. Festa del Treball. Obert matí i tarda.
02/05/2014	Divendres. Pont. Obert matí i tarda.
24/06/2014	Dimarts. Sant Joan. Tancat.
15/08/2014	Divendres. Mare de Déu d'Agost. Obert matí i tarda.
16/08/2014	Dissabte. Festa local. Obert matí i tarda.
11/09/2014	Dijous. Diada de Catalunya. Obert matí i tarda.

12/09/2014	Divendres. Pont. Obert matí i tarda.
12/10/2014	Diumenge. El Pilar. Obert matí.
<i>Horari especial Festa Major de Sant Martirià 2014</i>	18 octubre: 10:30 a 13:30 i 17 a 19:30 h
	19 octubre: 10:30 a 13:30 i 17 a 19:30 h
	20 octubre: 10:30 a 14 h
21/10/2014	Dimarts. Tancat. Descans setmanal.
01/11/2014	Dissabte. Tots Sants. Obert matí i tarda.
06/12/2014	Dissabte. Festa de la Constitució. Obert matí i tarda.
07/12/2014	Diumenge. Pont de la Constitució. Obert matí i tarda.
08/12/2014	Dilluns. La Immaculada Concepció. Obert matí.
09/12/2014	Dimarts. Tancat. Descans setmanal.
24/12/2014	Dimecres. Vigília Nadal. Obert matí
25/12/2014	Dijous. Nadal. Tancat.
26/12/2014	Divendres. Sant Esteve. Tancat.
31/12/2014	Dimecres. Vigília Cap d'Any. Tancat
01/01/2015	Dijous. Cap d'Any. Tancat.
06/01/2015	Dimarts. Reis. Tancat.

#### Jornades de portes obertes:

S'han continuat oferint jornades de portes obertes als visitants coincidint amb les festes locals de la ciutat i per dates en què se celebren diades patrimonials. En general, les jornades de portes obertes són molt ben rebudes i aquests dies el nombre de visitants s'incrementa, sobretot per les festes de Sant Martirià.

#### Dates:

- 18 de maig: Dia Internacional dels Museus.
- 16 d'agost: Festa local.
- 27 i 28 de setembre: Jornades Europees de Patrimoni.
- 189 a 20 d'octubre: Sant Martirià. Festa Major

#### Totals dies i hores d'obertura:

Dies: 129    Hores: 632,5

## 12.4. Activitats i Difusió

### a. Visites col·lectives

Durant 2014 s'han realitzat diverses visites guiades i tallers, tant relacionats amb l'exposició permanent com les temporals. També s'ha ofert la possibilitat de visites lliures entre setmana a les exposicions temporals que no disposaven de servei de guia, però només per a grups escolars del Pla de l'Estany.

#### EXPOSICIÓ PERMANENT

Visites guiades			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Educació infantil	2	2	75
Educació primària	9	13	312
ESO primer cicle	6	6	137
ESO segon cicle			
Batxillerat			
Universitat			
3 <sup>a</sup> edat			
Altres	6	7	167
<b>TOTAL GUIADES</b>	<b>23</b>	<b>28</b>	<b>691</b>

Visites lliures			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Educació infantil			
Educació primària			
ESO primer cicle			
ESO segon cicle			
Batxillerat			
Universitat	1	2	55
3 <sup>a</sup> edat	2	2	102
Altres	13	13	209
<b>TOTAL LLIURES</b>	<b>16</b>	<b>17</b>	<b>366</b>

	Número grups	Número sessions	Número participants
<b>Total exposició permanent</b>	<b>39</b>	<b>45</b>	<b>1057</b>

## EXPOSICIONS TEMPORALS

Visites guiades			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Educació infantil	5	5	132
Educació primària	24	24	539
ESO primer cicle	7	7	188
ESO segon cicle			
Cicles formatius			
Batxillerat			
Universitat			
3 <sup>a</sup> edat			
Altres	6	6	157
<b>TOTAL GUIADES</b>	<b>42</b>	<b>42</b>	<b>1016</b>

Visites lliures			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Educació infantil	11	11	366
Educació primària	7	7	180
ESO primer cicle			
ESO segon cicle			
Cicles formatius			
Batxillerat			
Universitat	1	2	55
3 <sup>a</sup> edat	2	2	102
Altres	11	11	180
<b>TOTAL LLIURES</b>	<b>32</b>	<b>33</b>	<b>883</b>

	Número grups	Número sessions	Número participants
<b>Total exposicions</b>	<b>74</b>	<b>75</b>	<b>1899</b>

### Tallers per a grups escolars:

Enguany se n'ha creat un de nou, mamífers, creat per Arqueoític i estrenat a finals d'any.

### TALLERS PER A GRUPS

Nom taller	Número grups	Número sessions	Número participants
Conte d'en Blauet	1	1	44
Mamífers	2	2	48
<b>TOTAL</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>92</b>

## Itineraris fora del museu

### ITINERARIS

Nom itinerari	Número grups	Número sessions	Número participants
L'Estany, un ecosistema	3	5	126
Exploradors de l'Estany	1	2	29
Estany de Banyoles	1	1	18
<b>TOTAL</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>173</b>

Per tipus de grup, es divideixen de la següent manera:

Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Educació primària	3	4	75
ESO primer cicle	1	3	80
Altres	1	1	18
<b>TOTAL</b>	<b>5</b>	<b>8</b>	<b>173</b>

## Fotografies d'activitats educatives



1. Taller de mamífers

### b. Exposicions temporals:

La política del MDEIE continua essent la d'oferir exposicions temporals que tinguin l'entrada lliure i no suposin cap cost addicional pels usuaris del museu. L'any 2014 es van realitzar 6 exposicions temporals.

- **Parlem de drogues (del 9 al 26 de gener de 2014).** Com es torna addicta una persona? Quin és el procés de l'addicció? Com afecten les drogues al cervell, als òrgans i a les nostres conductes? A aquestes i altres preguntes hi trobarem resposta a través del viatge virtual per l'exposició "Parlem de drogues". La mostra s'inicia amb

l'impacte social de les drogues i, amb innovadors mòduls interactius i audiovisuals, descobreix els efectes del consum de drogues sobre el cervell i la conducta.

Visites guiades gratuïtes per a les escoles (ESO i Batxillerat).

Visites guiades gratuïtes per a públic general a les 19 h (dilluns a divendres) i a les 12 h i 19 h (dissabtes, diumenges i festius).

Es van organitzar activitats complementàries.

L'exposició es va fer en un camió a la plaça Miquel Boix, al costat del Museu Darder de Banyoles

Organitza: Obra social "la Caixa".

● **Europa fa un milió d'anys (del 25 de gener al 16 de març de 2014).**

Hipopòtams i rinoceronts gegants, tigres de dents de sabre, elefants, licaons, cavalls similars a zebres, i d'altres habitants de la sabana... sempre sota l'atenta mirada de carronyaires com les antigues hienes o el primer europeu: l'avantpassat de l'Homo antecessor. Aquesta és la fauna que hi havia a la Península Ibèrica ara fa un milió d'anys. Un ecosistema similar al de les sabanes humides de l'Àfrica actual amb animals insòlits i ja extingits.

L'exposició "Europa -106" permet conèixer alguns d'aquests singulars animals prehistòrics, esbrinar com es reconstrueix un ecosistema o descobrir quelcom sobre els canvis climàtics del passat.

Es van fer visites escolars.

Exposició de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES).

Organitza: Museus de Banyoles.

- **El món de les papallones (del 29 de març al 22 de juny de 2014).** Exposició de més de 2.500 insectes on es mostra, d'una forma didàctica i ecològica, tot el que envolta aquest meravellós i a la vegada desconegut món. La mostra d'insectes està centrada en les papallones de Catalunya i és el resultat de més de 25 anys dedicats per Joan Condal al seu estudi i cria. En aquesta exposició situem les papallones dintre dels insectes, mostrem el seu cicle biològic, l'estudi, classificació i cria, les diferències entre papallones nocturnes i diürnes, entre femelles i mascles, el perquè del color en les seves ales, etc. Una mostra addicional de papallones, aràcnids i altres insectes de tot el món completen aquest treball, pensat tant per al públic general com per a les escoles.

L'organització de l'exposició i les activitats complementàries va anar a càrrec del Museu Darder i Limnos. Les visites escolars guiades les va fer Joan Condal, artífex de l'exposició.

- **XIII Concurs de Fotografia de la Natura "Flors i fruits" (5 de juliol a 14 de setembre de 2014).** Mostra de les fotografies guanyadores de les diverses categories així com una selecció de les millors fotografies presentades al concurs organitzat conjuntament pel Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, l'entitat ecologista Limnos, la UdG i el Museu Darder. EIE. L'acte d'inauguració i lliurament dels premis als guanyadors del concurs es va fer el dia 4 de juliol.
- **Terra incògnita, exposició de Jaume Geli (del 18 d'octubre al 23 de novembre de 2014).**

*Donem per fet que coneixem la terra que ens envolta, la més propera si més no. El trànsit diari ens dóna un saber que només pertorba un canvi inesperat. I la repetició en el temps ens fa afinar en els matissos que aporten els factors humans, climàtics o estacionals. A peu, en bicicleta, en moto o en cotxe acabem per construir una idea d'aquest entorn: un paisatge subjectiu.*

*Arribats en aquest punt, potser només ens queda reinventar la terra per a seguir-ne gaudint d'una manera motivadora. De fet som nosaltres que ens hem d'armar creativament amb una nova mirada cap a tot el que ens envolta. L'inquietud del desconèixer, la tranquil·litat del reconèixer i la profunditat del conèixer ens donen l'oportunitat de saltar un petit mur: de tot allò que és a tot allò que desitgem que sigui.*

*Aquesta exposició exemplifica alguns d'aquests moments que he intentat explicar-vos.*

*De sortida, he escollit cinc rutes per la comarca que coincideixen en que passen pel Museu Darder. Les he fet, caminant, en bicicleta o en cotxe. Les he viscut i n'he agafat empremtes en fang que més tard he fet coure. Els cinc recorreguts els he convertit en cinc gofrats sobre paper que acompanyen les cinc taules de mostres. Cada peça de terra cuita porta les coordenades del lloc on ha estat enmotllat. Treball de camp autèntic.*

*En el segon espai el treball metòdic ha deixat pas a un alliberament de condicionants i ha permès una dispersió creativa molt útil per obrir noves línies de treball, que he explorat d'una manera incipient.*

*Jaume Geli*

*Museu Darder de Banyoles, Octubre de 2015*

*"Quan conec la terra que m'envolta, potser només em queda reinventar-la per a seguir gaudint de la seva essència. I aquest esforç creatiu m'obliga a qüestionar el suposat coneixement. Un dubte que genera nous paisatges, noves terres desconegudes."*

La inauguració es va fer el 3 d'octubre a 2/4 de 8 del vespre.

Es van realitzar algunes visites guiades, alguna amb presència de l'artista.

- **XV Biennial del pessebre català (del 6 de desembre de 2014 al 28 de febrer de 2015).** En motiu de la XV biennial del pessebre català.

La Biennial és una mostra de diorames de les diferents associacions que formen part de la Federació Catalana de pessebristes, la qual coordina perquè cada dos anys es faci en una població catalana.

L'eix principal ha de ser la mostra de Pessebres i Diorames, figures i d'altres relacionats amb el món del Pessebrisme, així com d'altres activitats complementàries com poden ser col·loquis, conferències, mostra virtual, etc.

El Museu Darder, mitjançant l'Ajuntament i el Consorci de l'Estany hi col·labora exhibint una mostra de pessebres realitzats amb material de rebuig i una mostra de caganers.

#### Fotografies d'exposicions temporals



1. Parlem de drogues



2. Europa fa 10<sup>6</sup> anys



3. El món de les papallones



4. XIII Concurs de fotografia de la natura



5. Terra incognita

6. Mostra de pessebres

### c. Exposicions itinerants i en coproducció

Enguany no s'ha cedit cap exposició itinerant en préstec, però si se n'ha realitzat una, variant de "Les dones imaginàries. Aloges al Darder", en coproducció amb el Museu de la Mediterrània (Torroella de Montgrí):

- Les dones imaginàries (Torroella de Montrí, del 30 de maig al 26 d'agost). Aquesta exposició compta amb el treball de l'artista i periodista Duaita Prats que a partir d'un treball de recerca de contes i llegendes de la mitologia catalana, ha realitzat un treball artístic sobre les aloges. "Les dones imaginàries" és una exposició que en clau escultòrica ens transmet la memòria de les llegendes i fa arribar al gran públic aquest patrimoni etnològic tant ric que existeix a Catalunya.

### d. Xerrades

- **Cicle "Tardes de Ciència"**. Cicle de xerrades engegades per l'entitat Astropanyoles en col·laboració amb el MDEIE. Es celebren un cop al mes, de setembre a juny aproximadament i es convida a diversos especialistes de temes científics. Es celebren els dissabtes a les 7 de la tarda. Programació de 2014:



- 11 de gener: *Microbis, amics o enemics?* Merche Berlanga (Departament de Microbiologia i Parasitologia Sanitàries de la Universitat de Barcelona).
- 8 de febrer: *Crisi energètica. Un nou model energètic es possible?* Antonio Turiel (Físic, matemàtic i investigador de l'Institut de Ciències del Mar del CSIC).
- 8 de març: *Plantes de secà, de ribera i helofítiques.* Lluís Vilar i Sais (Universitat de Girona. Departament de Ciències Ambientals. Àrea de Botànica).
- 12 d'abril: *La millora genètica vegetal del segle XXI.* Jordi Garcia Mas (Cap del programa genòmica i biotecnologia el CRAG, Centre de Recerca en Agrigenòmica. IRTA-CSIC-UAB).
- 10 de maig: *Astrologia? no, gràcies. Parlem d'Astronomia.* Salvador Ribas (Director científic del Parc Astronòmic del Montsec).
- 7 de juny: *Tigres dents de sabre i hienes gegants al Pla de l'Estany.* Joan Madurell (Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont).
- 11 d'octubre: *Robòtica submarina.* Xavier Cufí (Departament d'Arquitectura i Tecnologia de la UdG).
- 8 de novembre: *Biotecnologia.* Jesús Garcia Gil (Departament de Biologia de la UdG).
- 13 de desembre: *En torno a la inflació còsmica.* Enrique Fernández, exdirector de l'IFAE (Institut de Física de Altas Energies) i professor de la UAB (Universitat Autònoma de Barcelona).
- **Dia mundial de les zones humides** (2 de febrer). Realitzat conjuntament entre el Museu Darder, Consorci de l'Estany i Limnos. Es va fer una jornada de xerrades al Museu Darder, amb els següents títols:
  - Presentació del Dia Mundial de les Zones Humides 2014: Aiguamolls i agricultura (10 min).
  - Seguiments de fauna de Limnos i Projecte Emys. A càrrec del voluntariat de Limnos (25 min) .
  - La recuperació de les poblacions de nàiades de l'Estany de Banyoles. A càrrec de Miquel Campos, tècnic del Consorci de l'Estany.
- **II Cicle de conferències d'actualitat arqueològica a les comarques gironines.** Organitzat amb el Museu Arqueològic Comarcal. Idea i coordinació d'Alfons Díaz i Albert Aulines.
  - *La calota de Mollet III, la primera representant de la humanitat moderna a Catalunya (Serinyà, Pla de l'Estany)* (4 d'abril). Joaquim Soler (prehistoriador) i Neus Coromina (doctorant i arqueòloga)
  - *Hienes i humans a Serinyà fa més de 200.000 anys: nous resultats a la cova de Mollet (11 d'abril).* Julià Maroto (prehistoriador i professor titular de l'Àrea de Prehistòria de la Universitat de Girona) i Isaac Rufí (estudiant d'història i arqueòleg).



- *Un hàbitat d'inicis de l'Edat del Ferro al pla de Girona* (25 d'abril). Maribel Fuertes (historiadora i arqueòloga).
- *Últimes novetats sobre els neandertals a la bioregió de Girona a partir de l'excepcional jaciment paleolític de Domeny (Gironès)* (2 de maig). Albert Aulines (prehistoriador de l'Associació Arqueològica de Girona)
- *El megalitisme al massís de les Gavarres-Ardenya: l'excavació de la cista de la Roca de l'Ivet l'any 2013* (Llagostera, Gironès) (9 de maig). Xavier Niell (historiador i arqueòleg).
- *Aproximació a les novetats en la recerca arqueològica al conjunt ibèric d'Ullastret (Baix Empordà)* (16 de maig). Gabriel de Prado (historiador i arqueòleg responsable de la seu d'Ullastret del Museu d'Arqueologia de Catalunya) i Ferran Codina (historiador i arqueòleg especialitzat en món ibèric).
- *Fabricar terrissa a la bòbila romana d'Ermedàs (Pla de l'Estany)* (23 de maig). Joaquim Tremoleda (arqueòleg i investigador del Museu d'Arqueologia de Catalunya-MAC Empúries) i Josefina Simón (historiadora i arqueòloga).
- *El castell d'Esponellà (Pla de l'Estany). Noves aportacions al seu coneixement. Les campanyes dels camps de treball de Joventut, anys 2012-2013* (30 de maig). Rafel Dehesa i Ariadna Travesset (arqueòlegs)
- *Les estacions en superfície paleolítiques del paratge natural del Pla de l'Estany* (6 de juny). Alfons Díaz (prehistoriador i arqueòleg) .
- **Jornades Tècniques d'Apicultura organitzades per Apicultors Gironins Associats (A.G.A).** Amb la col·laboració del Museu Darder.
  - Enemics de les abelles: La vespa asiàtica (*Vespa velutina*) (26 d'abri). Carles López (Secretari Tècnic d'A.G.A.).
  - Enemics de les abelles II (10 de maig):
    - *Nosema*. Higiene apícola. Com afecten els microorganismes *Nosema apis* i *Nosema ceranae* a les nostres abelles. Mitjans de control i prevenció. Bones pràctiques d'higiene apícola. A càrrec d'Encarna Garrido (Doctora en veterinària y Técnica de Biopyc).
    - *Varroa*. Cicle biològic del paràsit. Com afecta aquest àcar a l'estat sanitari dels nostres ruscs. Mitjans de control i lluita. Bon ús dels tractaments. A càrrec de Carles López (Secretari Tècnic d'A.G.A.).
  - Apiteràpia i els productes de les abelles (24 de maig). Definició de l'apiteràpia, i descripció dels diferents productes que ens proporcionen les abelles aplicats al benefici de la nostra salut. Miquel Angel Hernández (Apiterapeuta i apicultor professional).

- **Mes del consum responsable.** El Museu Darder col·labora en aquesta iniciativa i acull les següents xerrades (i altres activitats de l'apartat g):
  - Xerrada: "Quin peix mengem?" (22 de maig). A càrrec de SOS peix.
  - Xerrada: "Què amaga la teva hipoteca?" (24 de maig). A càrrec de J. M. Reyes.
- **Xerrada paral·lela a l'exposició "Parlem de drogues".**
  - *Els bolets al·lucinògens* (18 de gener). Miquel À. Pérez-De-Gregorio (Associació Micològica Joaquim Codina). Organitzat pel Museu Darder.
- **Xerrada paral·lela a l'exposició "Europa fa un milió d'anys".**
  - *Els primers homínids a Europa i els fòssils de Catalunya* (14 de febrer). Joaquim Soler i Subils (arqueòleg i Professor de Prehistòria a la UdG). Organitzat per Museus de Banyoles. Amb la col·laboració d'IPHES.
- **Xerrada paral·lela a l'exposició "El món de les papallones".**
  - *Els colors de les papallones* (5 d'abril). Xerrada i visita comentada a l'exposició a càrrec de Joan Condal.
  - *Per què són tan importants les papallones?* (15 de maig). Xerrada sobre el mètode CBMS (Catalan Butterfly Monitoring Scheme) de comptatge de papallones diürnes i els resultats obtinguts després de quasi una dècada d'estudi al Pla de l'Estany. Lídia Salvanera (biòloga i educadora ambiental).
- **Xerrada paral·lela a l'exposició "Terra incognita".**
  - *Mirar les coses. Les coses ens miren* (15 de novembre). Debat a l'entorn de l'exposició amb Àlex Nogué (Dr. En Belles Arts), Josep Grabuleda (Arxiver), Miquel Aguirre (escriptor) i Lluís Ribera (psicoanalista).
- **Ciència i realitat: preguntes i respostes** (els dijous d'octubre). Conferències de matemàtiques i ciència que es van realitzar a la Casa de Cultura de Girona i que eren transmeses via internet al Museu Darder des d'on el públic podia interactuar amb els conferenciantes. Amb la col·laboració d'Astrobanyoles.
  - Dia 2: Preguntes fàcils, preguntes difícils i preguntes impossibles (Daniel Closa).
  - Dia 9: Astrofísica: preguntes de sempre i d'ara (Marta Peracaula).
  - Dia 16: Qüestions quotidianes que la matemàtica quantifica i la física explica (Jordi Mazon).
  - Dia 23: De les trajectòries dels asteroides a la predicció meteorològica: els límits de la computació científica (Jaume Soler )
- **19ª Setmana de la ciència.** (De l'17 al 23 de novembre de 2014). Programa col·lectiu d'activitats de divulgació científica i tecnològica, coordinat per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), que aposta cada any per un gran tema de fons com a fil conductor. Els temes centrals de l'edició d'enguany són la

crystal·lografia i la biotecnologia amb motiu de la celebració, aquest 2014, de l'Any Internacional de la Cristal·lografia i l'Any de la Biotecnologia. Al Pla de l'Estany el programa d'activitats està organitzat pels quatre IES de la comarca amb la coordinació del CRP (Centre de Recursos Pedagògics).

El Museu Darder va acollir dues xerrades i l'acte de cloenda:

- *Som els científics uns frikis* (19 de novembre)?. Xerrada adreçada als alumnes de batxillerat de Banyoles, a càrrec de Jaume Martínez, del Centre for research in gricultural Genomics (CRAG). Consorci CSIC-IRTA-UAB-UB.
- *El món dels cristalls* (21 de novembre). Xerrada a càrrec de Miguel Ángel Cuevas Diarte (Equip Aliatges Molecuras, Departament de Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals. Facultat de Geologia. Universitat de Barcelona.
- *Cloenda de la setmana de la Ciència 2014* (28 de novembre). Organitzat pel Centre de Recursos Pedagògics del Pla de l'Estany, hi col·labora el Museu Darder. Format per dues parts:
  - *Lliurament dels Premis de la Setmana de la Ciència*
  - *El genoma: desxifrant les instruccions per programar el futur*. Xerrada a càrrec de Roderic Guigó (Centre de Recerca Genòmica).
- **Viatjant des del cor: Etiòpia** (12 de desembre). Xerrada de Marc Peiris Pujol, paral·lela a l'exposició del mateix títol que es pot visitar al Museu Arqueològic Comarcal. Organitzat per Museus de Banyoles.

#### e. Cursos

- **El nostre patrimoni geològic: aproximació teòrica i sortides de camp. Introducció a la geologia. Les roques.** El Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles, conjuntament amb Astrobanyoles, i amb la col·laboració del Museu Darder, ha programat, per al període 2014-2015, un curs amb la voluntat de donar a conèixer el nostre patrimoni geològic. Les conferències estan previstes per a un públic sense coneixements previs de geologia. Les conferències, obertes a tothom, es complementen amb sortides de diumenge exclusives per als inscrits al curs.

Coordinador del curs: Salvador Sarquella

Xerrades de 2014:

- *Introducció a la geologia. Les roques* (20 de setembre). Conferència inaugural. Salvador Sarquella.
- *Les roques com a recurs arquitectònic* (4 d'octubre). Salvador Sarquella i Fernando Ramos.
- *De Sant Joan Les Fonts a Banyoles* (29 de novembre). Salvador Sarquella.

#### **f. Activitats infantils, per famílies i públic general:**

- **Tallers de Nadal als Museus** (desembre 2013 i gener 2014). Tallers adreçats a nens i nenes de 6 a 12 anys. Organitzats pels Museus de Banyoles, es fan al Museu Darder en tenir espais més adequats. Realitzat pels serveis educatius dels Museus de Banyoles (Arqueolític). Els de gener són:

- Neva sobre Banyoles (2 de gener).
- Regal de Reis (3 de gener).

Horari: de 10h a 13h (amb pausa per esmorzar)

Preu: 5 € per sessió.

- **Activitats paral·leles a l'exposició "Europa fa 10<sup>6</sup> anys".**

- La fauna de fa un milió d'anys al Museu Arqueològic (16 de febrer). Els tècnics del Museu van explicar quins animals vivien al Pla de l'Estany, quines excavacions s'han realitzat i com s'han conservat les restes de grans mamífers al Museu Arqueològic de Banyoles. Organitzat per Museus de Banyoles.
- La primera tecnologia humana (9 de març). Activitat demostrativa que es va centrar en la fabricació de les eines realitzades pels primers humans. Activitat realitzada per Toni Palomo (Arqueolític). Es van fer dues sessions al Museu Darder, i era recomanada a partir de 8 anys. Places limitades a 25 persones per sessió, amb inscripció prèvia.

- **Activitats paral·leles a l'exposició "El món de les papallones".**

- Comptant papallones pel Pla de l'Estany (17 de maig i 7 de juny). Seguiment del transecte de comptatge de papallones que es realitza a la zona de Can Morgat des del 2007 a través del CBMS (Catalan Butterfly Monitoring Scheme). Visita guiada per Lídia Salvanera (biòloga i educadora ambiental). Punt de trobada a les 11 h a la tanca d'accés a les llacunes de Can Morgat. Places limitades a 25 persones. La segona sessió, i en col·laboració amb el CBMS i altres museus i entitats, es va incloure en el 2n Dia de les Papallones.
- Fem papallones! (11 de maig). Activitat pensada per a un màxim de 25 persones i per a famílies; els menors havien d'anar acompanyats d'un adult. Organitzada pel Museu Darder i l'Oficina de Turisme de Banyoles, realitzada per Arqueolític.
- Visita guiada a l'exposició "El món de les papallones" (7 de juny). El creador d'aquesta exposició temporal, Joan Condal, va acompanyar tots aquells que vulguessin visitar-la i resoldre aquells dubtes sobre el món de les papallones i els insectes que se li van formular.

- **Taller de robòtica (basat en Arduino - hardware lliure)** (de 30 de juny a 4 de juliol). L'objectiu del taller era la construcció d'un robot per fer un torneig de minisumo: una lluita de robots autònoms que intenten treure el contrari fora d'un ring.

Fi de festa el divendres 4 de juliol amb un combat entre els robots a les 11:30 a la Plaça Major de Banyoles.

Horari: de 9 h a 13:30 h amb un descans d'11 h a 11:30 h.

Activitat per a majors de 12 anys.

Organitza: Astrobanyoles i Museu Darder de Banyoles, amb la col·laboració del Servei d'Educació de l'Ajuntament de Banyoles i FECYT.

- **Casal d'estiu. Petits inventors. Invents al llarg de la història.** Pensat per a nens i nenes de 6 a 12 anys (Primària), es va preveure del 7 al 18 de juliol, amb opció de setmanes aïllades. Es va realitzar en part dins el Museu Darder i en part fora. Constava d'activitats i descobertes relacionades amb els invents. Va ser ideat i realitzat per Arqueolític.

Horari: de 9 h a 13 h (amb pausa per esmorzar)

Preu: 45 € per setmana.

- **Activitats para-leles a l'exposició "Terra incognita"**
  - Busca l'empremta (9 de novembre). Taller per a famílies amb nens a partir de 6 anys. Places limitades, amb preferència per les persones inscrites. A càrrec d'Arqueolític. En no haver-hi un mínim d'inscrits, l'activitat es va anular.
- **Tallers de Nadal als Museus** (desembre 2014). Organitzats per Museus de Banyoles, els realitza Arqueolític.
  - Un estany molt nadalenc (29 de desembre).
  - El Museu Arqueològic ple de regals (30 de desembre).
  - Quins nassos que té el Darder! (31 de desembre).

Horari: de 10 h a 13 h (amb pausa per esmorzar)

Preu: 5 € per sessió.

- **En Blauet i el follet (conte amb titelles).** Activitat familiar per a nens i nenes de 3 a 6 anys acompanyats d'un adult. Activitat creada per Arqueolític per encàrrec del Museu Darder, la seva realització de forma gratuïta durant 5 sessions en dissabte o diumenge al matí, de juny a novembre de 2014. Es va oferir de forma gratuïta, i té una durada d'1 h. La persona que la fa té formació teatral. Va tenir una acollida excel·lent per part del públic.

#### g. Altres activitats:

- **Presentació del nou llibre de Martí Gironell, "El primer heroi", amb presència de l'autor** (22 de març). Organitzen: Museus de Banyoles, Llibreria L'Altell i Arqueolític.
- **Projecció del documental "La memòria de la matèria", d'Albert Abril, i col·loqui amb el director** (29 de març). Els indis zo'è viuen aïllats de la resta del món a la selva de l'Amazònia. La seva forma de vida ens acostava a la nostra pròpia prehistòria i alhora té un gran valor antropològic pels peculiars costums de la seva gent.

Del 22 al 30 de març es van exposar alguns estris dels zo'è a la zona d'acollida del Museu Darder. Organitzen: Museus de Banyoles.

- **Premi Astrobanyoles de Recerca i Divulgació Científica** (lliurament de premis el 12 d'abril). Astrobanyoles, com a entitat impulsora de l'astronomia i la ciència, va convocar el Quart Premi de Recerca i Divulgació Científica, amb l'objectiu de potenciar l'interès pel coneixement científic dels estudiants dels Instituts i Escoles de Primària del Pla de l'Estany.

- **Mes del consum responsable.** El Museu Darder col·labora en aquesta iniciativa i acull, a part de xerrades, les següents activitats:
  - Projecció del documental "Gasland" (Terra de Gas) (2010) de Josh Fox (3 de maig). El Fracking i les seves conseqüències per a la salut i el medi. Debat posterior sobre el Fracking a Catalunya.
  - Projecció del documental "Apaga y vámonos" (2005), de Manel Mayol (25 de maig). Endesa emet 74 milions de tones de CO2 a l'any, és la quarta empresa europea en emissions que provoquen el canvi climàtic i ha estat condemnada per l'ONU per la violació dels drets humans i el genocidi del poble pehuenche-mapuche.
  - Projecció de la pel·lícula Un joc d'intel·ligència (2007) (31 de maig). Comèdia de Hans Weingartner. Crítica sobre un productor de programes "escombraria" a TV. Després d'un greu accident decideix canviar la seva vida i crea un projecte que revolucionarà el consum televisiu.
- **Paral·lel a la Setmana de la ciència.**
  - Cristal·lografia: minerals del Museu Darder (del 15 de novembre al 21 de desembre de 2014). S'exposa dins l'Espai Darder, una vitrina amb diferents mostres de minerals que presenten formes cristal·logràfiques del fons del Museu Darder, completant d'aquesta manera, de forma temporal, l'exposició permanent.
- **4<sup>a</sup> Edició del Premi Astrobanyoles de Recerca i Divulgació Científica** (10 de maig). Presentació dels treballs premiats en l'edició d'enguany:

Guanyador del Premi Astrobanyoles 2014:

  - *Satestrat: una experiència de grans altures.* Autors: Aleix Coma i Lluís Portella (IES Pere Alsius i Torrent). Tutora: Fina Grabuleda Poch.

Finalistes del Premi Astrobanyoles 2014:

  - *Una vida dolça.* Autor: Marc Marturià (IES Pere Alsius i Torrent). Tutora: Hortènsia Belmonte Soler.
  - *Dieta mediterrània. Una alimentació basada en productes naturals.* Autora: Clàudia Ribas Verdaguer (IES Pere Alsius i Torrent). Tutora: Hortènsia Belmonte Soler.
- **Dia Mundial dels Ocells 2014.** Organitzat pel Museu Darder i Limnos.
  - Concurs d'identificació d'ocells al Museu Darder. Saps quin ocell és? (4 a 20 d'octubre). Durant tres caps de setmana, vam proposar participar en un concurs popular d'identificació d'ocells dissecats de les col·leccions del Museu, que van estar exposats a l'Espai Darder. Hi havia dos nivells, un de bàsic i un de mitjà. Alhora, la proposta permetia mostrar peces habitualment a les sales de reserva. Van recollir-se un total de 20 butlletes. Una vegada realitzat el sorteig, van resultar guanyadors Judith Corominas Florentin, d'Olot, en el nivell bàsic, i Gerard Dalmau Bonet, de Girona, en el nivell mitjà. Els dos guanyadors van rebre un obsequi consistent en diferents productes relacionats amb el món dels ocells, així com material del Museu Darder i de Limnos.
- **Paco Vicià presenta: Activitats prèvies a l'estrena mundial - UNA MIRADA ENRERE - Poema simfònic sobre l'Exili del 1939** (Estrena de l'espectacle el 19 de desembre a les 21 h a l'Auditori de Girona). Projeccions d'audiovisuals al Museu Darder de Banyoles. Col·loqui obert i preguntes a la finalització de l'audiovisual.

- *Amagats sota terra* (24 d'octubre). Documental del realitzador Quim Paredes sobre els bombardejos franquistes en terres gironines durant la Guerra Civil. Moderador de l'acte: Quim Paredes.
- *Dones, resistència i exili* (31 d'octubre). Documental del realitzador Agustí Corominas sobre les vivències al voltant de tres dones exiliades el 1939 fugint de la barbàrie franquista. Moderador de l'acte: Agustí Corominas.
- *El retratista* (7 de novembre). Documental d'Alberto Bougleux i Sergi Bernal sobre la recuperació de la figura del mestre Antoni Benaiges desaparegut al principi de la guerra civil, i recuperat després en una fosa comú d'afusellats per franquistes a Burgos. Moderador de l'acte: Alberto Bougleux, Sergi Bernal i Salomó Marquès.
- *Una mirada enrera* (14 de novembre). Primera part del documental del realitzador Quim Paredes al voltant de l'estrena de l'oratori EXILI. Moderadors de l'acte: Quim Paredes i Paco Vicianà.
- **Presentació del llibre "Durmiendo con lobos. En busca del lobo ibérico", d'Andoni Canela** (6 de novembre). Reuneix fotografies de llops en llibertat preses durant els 20 anys i conté nombroses imatges inèdites. El llibre inclou textos de Juan Carlos Blanco, biòleg i membre del Grup d'Especialistes del Llop de la UICN, que tracten sobre la biologia i la conservació d'aquesta espècie a Espanya. La presentació va anar a càrrec de Josep Maria Massip.
- **Presentació de la Guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya** (20 de desembre). La primera guia que reuneix en un mateix volum fòssils, vegetació, insectes, fongs, peixos, aus, rèptils, amfibis, recorreguts de natura, accions ambientals,... de Catalunya. Hora: 7 de la tarda  
Organitzen: Limnos, IPCENA, Museu Darder de Banyoles
- **Inauguració d'exposicions temporals:**
  - *Parlem de drogues* (9 de gener).
  - *XIII Concurs de Fotografia de Natura* (4 de juliol).
  - *Terra incognita* (3 d'octubre).
  - *Exposició de caganers/Pessebres de material reciclat* (13 de desembre).

Fotografies de les activitats del MDEIE:



1. Tardes de ciència



2. Taller Fem papallones!



3. Itinerari papallones



4. Taller de robòtica



5. Setmana de la ciència: minerals del Museu Darder

## h. Cessió i lloguer d'espais

Cessió d'espais al MDEIE l'any 2014:

<b>Organitzador</b>	<b>Sessions</b>
Ajuntament de Banyoles - Biblioteca	12
Ajuntament de Banyoles - Turisme	12
Ajuntament de Banyoles - Altres	6
Ajuntament de Banyoles - Promoció econòmica	5
Benestar Social	5
Ajuntament de Banyoles - Educació	3
ConSORCI de l'Estany	2
Arxiu Històric Comarcal	1
Associació Corredors Assegurances	1
CCPE	1
CECB, Ajuntament de Banyoles	1
CEPAIM	1
Compromesos amb la Lectura	1
CUP	1
Entitat	1
Escola d'Adults	1
Gàrgoles de Foc	1
Junta Electoral	1
la Caixa	1
Limnos i altres	1
Museu d'Empúries	1
Particulars	1
<b>Total sessions</b>	<b>60</b>

## i. Difusió Museu Darder 2014

L'Ham: "Museus de Banyoles. La peça del mes":

- **Paleontologia:** Mol·lusc bivalve fòssil. Núm. Reg. 5000 (Procedència desconeguda).
- **Etnologia:** Cendrer (?) de petxina i banya Núm. Reg. 1917 (Col·lecció Darder, 1916).
- **Antropologia:** Home anatòmic desmuntable. Núm. Reg. 1095 (Col·lecció Darder, 1916).
- **Zoologia:** Lleó mascle adult (*Panthera leo leo*). Núm. Reg. 693 (Col·lecció Darder, 1916).

Tots aquests articles, també s'han anat publicant al web del Museu, en l'apartat "Peça destacada".

S'ha fet difusió mensual del programa d'activitats del museu mitjançant la pagina web dels museus de Banyoles, el web [www.cultura.banyoles.cat](http://www.cultura.banyoles.cat) les agendes locals de la comarca i pàgines web gratuïtes.

S'ha actualitzat regularment el mailing del museu.

S'han actualitzat mensualment els continguts de la pàgina d'inici (activitats, exposicions etc.) del Web dels Museus de Banyoles ([www.museusdebanyoles.cat](http://www.museusdebanyoles.cat)).

## 12.5. Gestió de fons documental i col·leccions

### a. Arxiu d'imatges:

- Incorporació de noves fotografies d'activitats i altres (digitals): 3 imatges pendents de 2009 i 841 imatges pendents de 2013.

### b. Biblioteca-hemeroteca:

- Trasllat de la Biblioteca i hemeroteca al nou espai de la Planta 2 (antic despatx del Consorci de l'Estany).
- Ingressos: 4 unitats de llibres i altres publicacions i 16 unitats de publicacions periòdiques ingressades fins al mes de març. Format paper i digitals. No s'han pogut registrar els ingressos d'abril a desembre.
- Es registren els exemplars pendents de 2013 (setembre a desembre): 95 unitats de llibres i altres publicacions i 26 unitats de publicacions periòdiques. Format paper i digitals.
- Buidat de publicacions: 208 registres nous de 25 títols.
- Es revisen publicacions digitals utilitzades per al Projecte del MDEIE, bàsicament de la revista El Bagant, amb 183 nous registres.
- Préstecs: 7 volums, deixats a la restauradora Neus Campmany i a Arianna Martin (Arqueolític), per a preparar feines relacionades amb el Museu Darder.

### c. Sol·licituds i consultes del centre de documentació:

- Per e-mail: 9
- Presencials: 2

### d. Publicacions, articles i premsa

- El recull de premsa de 2014 no s'ha pogut completar ni registrar al moment de redactar aquesta memòria.

### e. Documentació d'objectes:

- Digitalització dels cartells antics dels cranis humans i revisió de les dades corresponents a aquests de les fitxes, amb 135 noves imatges.
- 107 fotos corresponents a 38 peces de mida mitjana-gran.
- Revisió de les fitxes de les 22 peces de sedes de la Capsa de conservació 4.
- Substitució de les caps de plàstic dels caps momificats per altres de noves (les que teníem eren un préstec temporal del Servei d'Atenció als Museus de Girona). Recol·locació de cranis humans i pelvis en les lleixes del Magatzem.
- Digitalització de 1.111 diapositives, corresponents a 729 registres i 1.205 objectes individuals. Es col·loquen en fundes i caps de conservació.
- Digitalització de 120 diapositives que es necessiten per acabar el muntatge de fotos per a la pantalla digital. Aquestes es mantenen en les caixes antigues.
- Revisió dels cranis humans 1201 i 1193, per localitzar les seves mandíbules correctes, ja que s'havien col·locat erròniament a finals de la dècada de 1980.
- Col·locació de les dates als camps "Realització fitxa any" i "classificació" any dels registres amb data on faltava omplir aquest camp en la base de dades. Correspon a uns 7000 registres.
- Registre, inventari i informatització de les dades de l'herbari de la zona Canaleta-Can Puig (Banyoles), de 1986 i donat per Georgina Gratacós el 2010.



**Col·locació en noves caixes dels caps momificats embolicats en paper i dins bosses de plàstic.**

**f. Moviment d'objectes:**

- Donacions i dipòsits: No se n'ingressa cap en aquest període.
- Ofertes: diversos particulars ens han ofert objectes de la seva propietat que no s'han acceptat per diferents raons:
  - a. Un lleó dissecat (Barcelona).
  - b. Esquirols dissecats (Olot).
  - c. 5 rapinyaires nocturns dissecats (Girona).
  - d. Col·lecció de papallones (Tarragona).
- Préstecs: No se'n realitza cap al llarg de l'any.
- Sortides per restauració: set ossos humans es restauren fora del Museu.

**g. Exposició permanent:**

- No es realitza cap canvi.

**h. Conservació preventiva:**

- Es continua realitzant un control periòdic de les condicions ambientals amb 10 data loggers distribuïts en diferents espais del Museu.
- Es detecta presència de fongs en diversos objectes al llarg de l'any, en algun cas degut a la nova inundació de l'agost. Es realitzen els tractaments pertinents.
- Seguiment periòdic del material que va patir en la inundació de 2011.
- Revisió del Magatzem de Compactes i tractament d'urgència de les peces que ho requerien (amb fongs, corcs, etc.). Substitució d'embalatges d'algunes peces de magatzem.
- Es manté el deshumidificador sol·licitat en préstec al Servei d'Atenció als Museus (SAM) per col·locar-lo al laboratori de Taxidèrmia en detectar presència de fongs en diverses bases dels objectes.



**Presència de fongs en un cadell (*Gryllotalpa gryllotalpa*), abans del tractament antifúngic.**

#### **i. Restauració:**

- Home anatómic (Núm. Reg. MEIE 1095). Finalitza la restauració d'aquesta peça, una de les més complexes de les col·leccions del museu. A finals de 2013 s'havien començat a restaurar les parts desmuntables. La peça es va mantenir a l'exposició permanent, retirant-se només les parts que s'anaven restaurant.



**L'home anatómic, abans i després de la restauració.**

- Mandíbula humana (Núm. Reg. MEIE 1114). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Mandíbula humana d'una persona adulta (Núm. Reg. MEIE 1115). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.

- Os occipital d'un crani humà (Núm. Reg. MEIE 1116). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Os frontal d'un crani humà (Núm. Reg. MEIE 1119). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Os temporal dret d'un crani humà (Núm. Reg. MEIE 1120). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Os temporal amb oïda interna d'un crani humà (Núm. Reg. MEIE 1121). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Ossos humans de la cara policromats (Núm. Reg. MEIE 1122). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Crani humà de nen preparat per estudi (Núm. Reg. MEIE 1123). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Crani humà preparat per estudi (Núm. Reg. MEIE 1129). Os humà muntat en un suport metàl·lic, amb base de fusta.
- Model de llimac (*Arion rufus*) de cera (Núm. Reg. MEIE 2745). Procedent de Maison Tramond (Paris).



**La peça, abans i després de la restauració.**

- Placa d'impremta d'un gos llebrer anglès (Núm. Reg. MEIE 2957). Planxa utilitzada per Francesc Darder en les seves publicacions periòdiques (finals S. XIX).
- Placa d'impremta d'un híbrid de gos i llop (Núm. Reg. MEIE 2958). Planxa utilitzada per Francesc Darder en les seves publicacions periòdiques (finals S. XIX).
- Caixa linneana per a la recollecció de plantes (Núm. Reg. MEIE 2960). Procedent de la Col·lecció Darder, era utilitzada pels botànics fa un centenar d'anys.



La peça, abans i després de la restauració.

L'home anatómic ha estat restaurat per la restauradora Anna De Puig, mentre que la resta de les peces les ha restaurat Neus Campmany.

#### j. Investigació:

- Mercedes González Fernández, directora de l'IECIM (Instituto de Estudios Científicos en Momias), continua analitzant les mostres de les mòmies i caps momificats, centrant-se en la mòmia "mexicana". Enguany s'ha realitzat un escàner i s'estan analitzant diversos resultats.
- Investigació de deformacions cranianes en cranis humans de la Col·lecció Darder, per conveni amb el Departament d'Antropologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, realitzats per Ariadna Morente.

#### k. Estadística de públic:

- Exposició permanent:

Mes	Individuals	EI	EP	ESO I	ESO II	ESPO	Universitaris	3ª Edat	Altres	Total	Tot.2013	% Var.
Gener	125								63	188	53	255%
Febrer	102			13						115	98	17%
Març	105		24							129	584	-78%
Abril	218	75	75	124			55	51	21	619	176	252%
Maig	215		27						18	260	380	-32%
Juny	82		27						14	123	490	-75%
Juliol	174								81	255	286	-11%
Agost	942							51	70	1063	893	19%
Setembre	153									153	180	-15%
Octubre	565								59	624	1.409	-56%
Novembre	202		159						50	411	378	9%
Desembre	140									140	161	-13%
<b>Total</b>	<b>3023</b>	<b>75</b>	<b>312</b>	<b>137</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>55</b>	<b>102</b>	<b>376</b>	<b>4080</b>	<b>5088</b>	
<b>Tot. 2013</b>	<b>3.642</b>		<b>401</b>	<b>165</b>	<b>0</b>	<b>139</b>	<b>0</b>	<b>137</b>	<b>604</b>	<b>5.088</b>		
<b>% Var.</b>	<b>-17%</b>		<b>-22%</b>	<b>-17%</b>	<b>0%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>-26%</b>	<b>-38%</b>	<b>-20%</b>		
<b>Visit. escolars 2014</b>			<b>504</b>									
<b>Visit. escolars 2013</b>			<b>705</b>									
<b>% Var. visites escolars</b>			<b>-29%</b>									

- Exposicions temporals:

TÍTOL	Adults	Menors de 16	Grups	TOTALS
Parlem de drogues	820		981	<b>1.801</b>
Europa fa un milió d'anys	334	140	286	<b>760</b>
El món de les papallones	936	495	945	<b>2.376</b>
Concurs de fotografia de la natura	1.163	548	114	<b>1.825</b>
Terra incògnita	807	318	165	<b>1.290</b>
Exposició de pessebres/caganers	660	332	419	<b>1.411</b>
<b>TOTAL</b>	<b>4.720</b>	<b>1.833</b>	<b>2.910</b>	<b>9.463</b>

- Serveis i activitats:

	Tallers didàctics		Projeccions fora recorregut		Conferències cursos seminaris		Itineraris fora del museu		Altres		Activitats no pròpies		Totals	
	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris
Gener	2	52			2	73			1	20	3	46	8	191
febrer	1	44			3	101	1	20	2	48	3	138	10	351
Març	2	25	1	33	1	30	1	23	1	80	4	128	10	319
Abril					7	205	3	52			4	123	14	380
Maig	1	52	3	69	12	318	5	126			4	115	25	680
Juny	5	49			2	68	1	18	1	32	8	310	17	477
Juliol									11	73	2	43	13	116
Agost									1	40	2	34	3	74
Setembre					1	60			1	38	8	257	10	355
Octubre			2	57	6	167			2	110	11	225	21	559
Novembre	2	48	2	45	10	410			1	30	7	143	22	676
Desembre	3	73			3	63			1	50	4	63	11	249
<b>TOTALS</b>	<b>16</b>	<b>343</b>	<b>8</b>	<b>204</b>	<b>47</b>	<b>1495</b>	<b>11</b>	<b>239</b>	<b>22</b>	<b>521</b>	<b>60</b>	<b>1625</b>	<b>164</b>	<b>4427</b>

- Usuaris totals 2014 (exposició permanent + exposicions temporals + serveis i activitats + centre de documentació): **17.981 usuaris.**